

metje in gan
govornost in dovršnost.
sanje moramo prekiniti." Je med

bra izdalo odločbo o začasni pre-
povedi razširjanja študentskega
časopisa »Tribuna«. V časopisu
številka 11—12 z datumom iz-
daje 31. december je bil objav-
ljen sestavek, katerega vsebina
pomeni kršitev 2. točke 81. člena
istega zakona. O prepovedi raz-
širjanja bo na predlog tožilstva
dokončno razpravljalo sodišče.

segel nato pr
Tri ur
še nezna
R. J., 56. L
ginil v noč
Zolni most č
nilec dohitel
1.200 dinar je
mente.

levo
ARIBOR, 30. — Na
ob 9.20 umrl avstrijski državlj
Viktor Aigner, 21. Vozil je
osebni avto N 562. A35 po »Slo-
veniki« iz Hoč proti Framu.
Izven naselja Radizelj je iz nez-

TRIBUNA

Prepoved razširjanja LJUBLJANA, 30.
Meljino javno tožilstvo v Ljublja-
ni, enota Ljubljana, je na podlagi
pooblastila iz 82. člena zakona o
javnem obveščanju 29. decem-

Ob denarnico in torbico

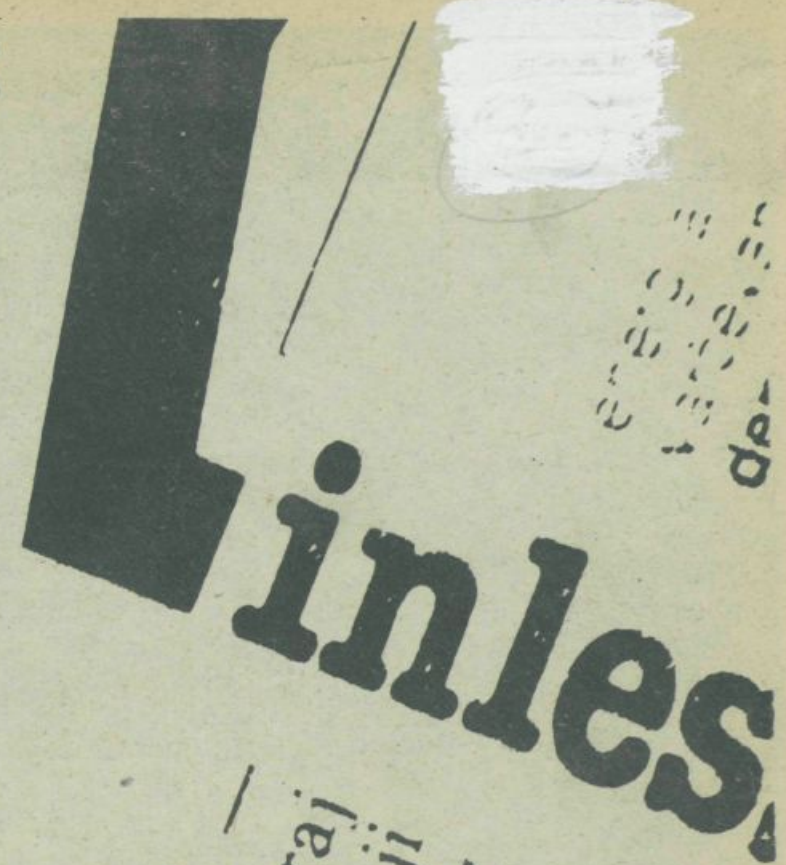
(du) NOVO MESTO, 30. —
Še neznani storilec je včeraj
okoli 18. ure na avtobusni postaji
v Novem mestu vzel F. M., 40, iz
Dolenje Straže iz žepa denarni-
co, v kateri je bilo 5.700 dinarjev
in bon za 20 litrov goriva. Oško-
dovanec je ravno vstopal v avto-
bus, ko je v njegov zadnjem

ctovali, da se zgla-
znici skupnosti po-
invalidskega zava-
zlasti, ker v do-
omenjate parti-

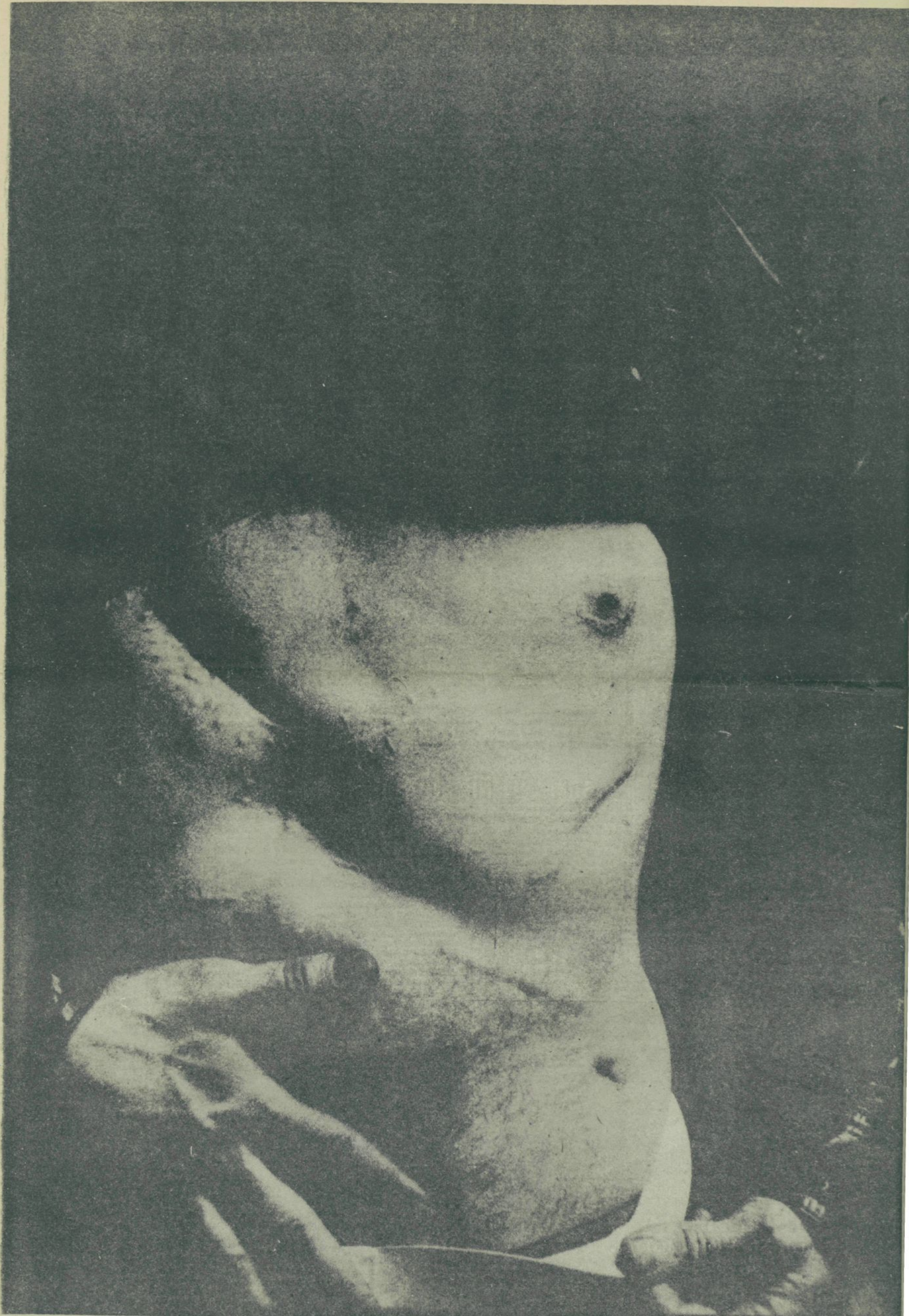
VERJAVA

bsojeni ste
nino, ki jo
let stari
se prito-
ča niste
poobla-
o vam
oseb-

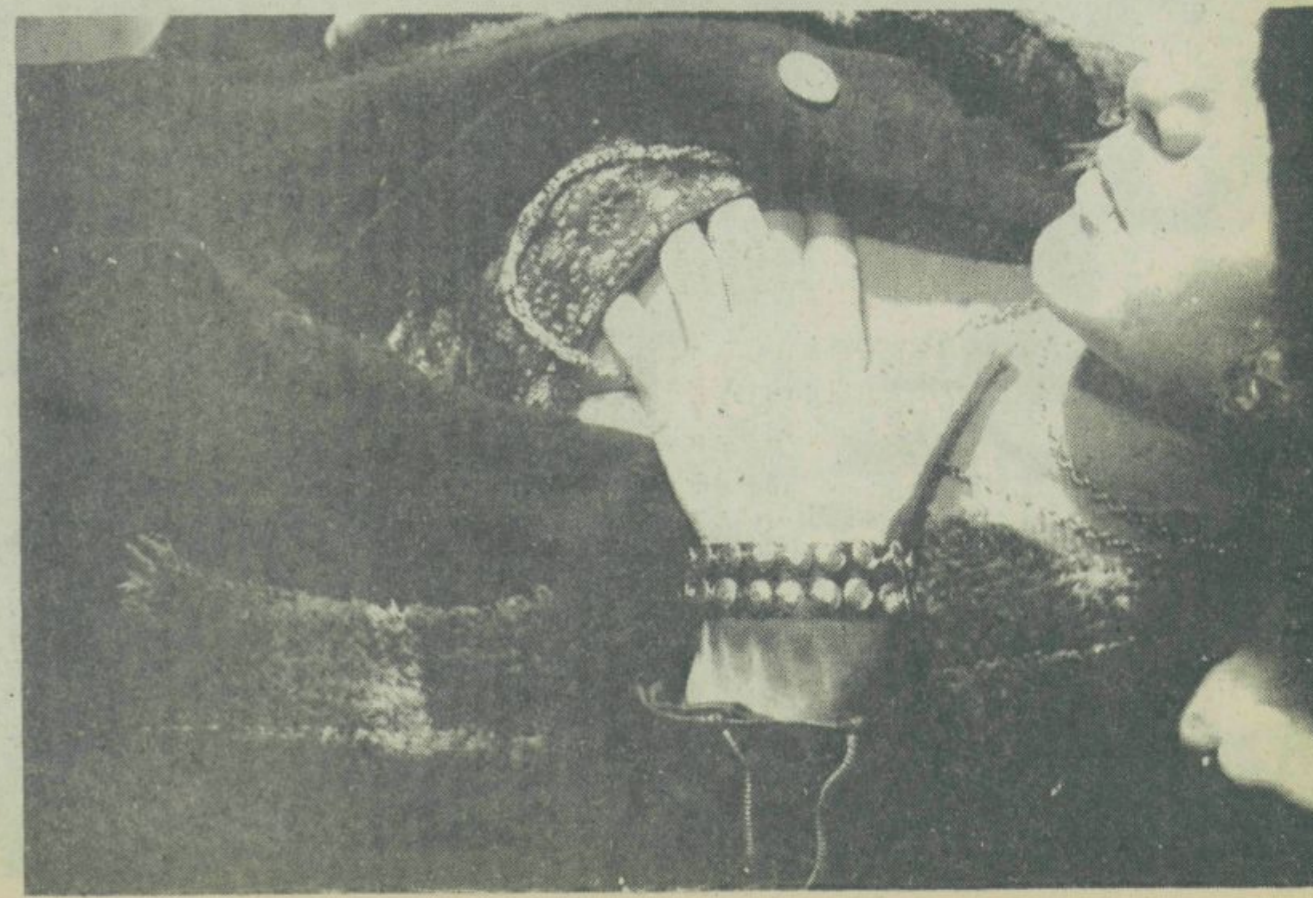
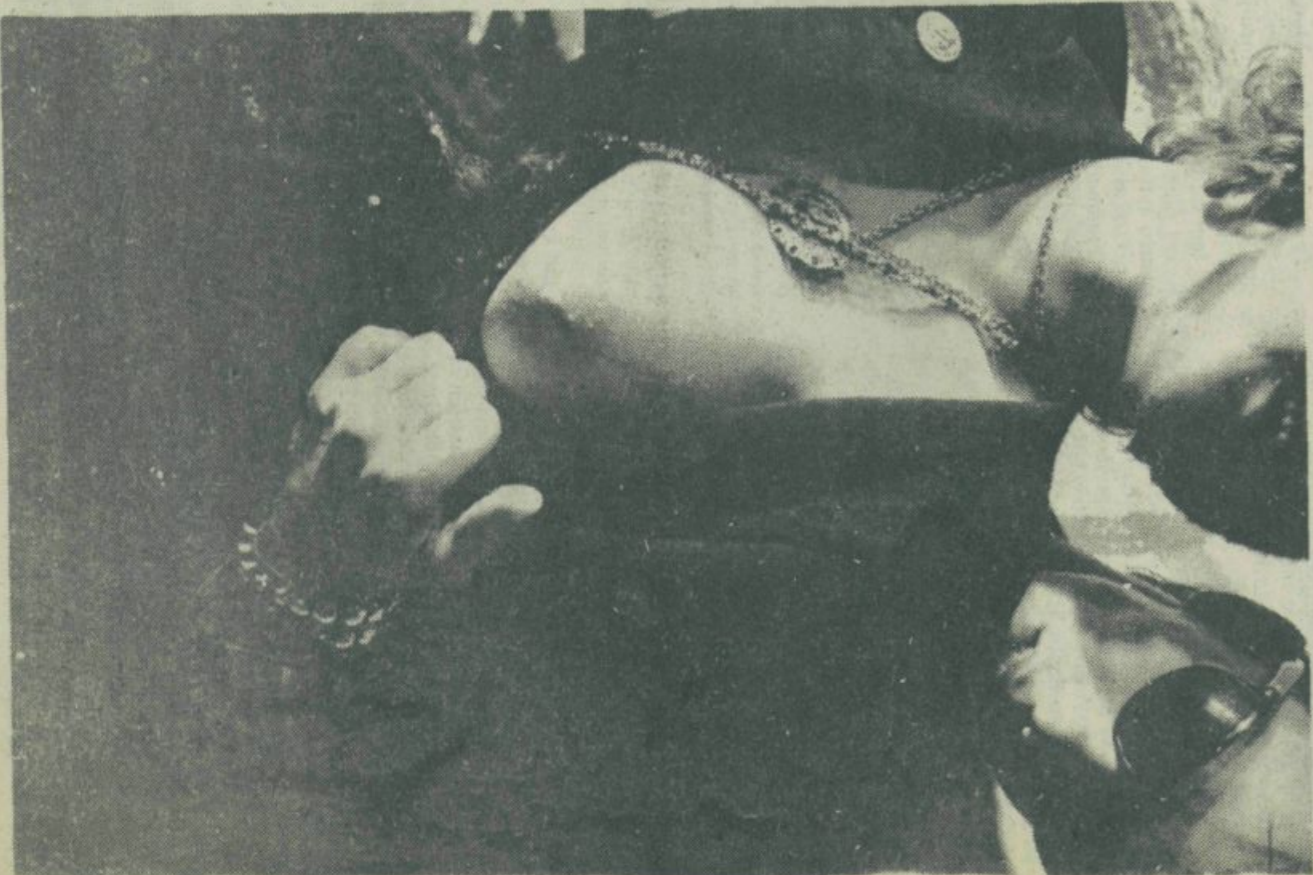
OVUJE

de

...a certain number of ...
...the ...
...the ...
...the ...

ZAMENITE MI JO

Tudi jaz imam problem in bi rada da mi ga pomagata rešiti.
Ne morem fukat.

Takole je; pa tudi moje prijateljice mi pravijo, da imajo podobne probleme. Vse skupaj se dogaja v marginalnem rezervatu.

Ti punkerji so se verbalno seksualno zelo emancipirali, fukat pa ne dajo. Za popizdit. Če hočem ohraniti vsaj malo dostojanstva ne morem in fukat z njim, ko reče pred maso — greva fukat (pa saj takrat tako ne bi šel, ker pol zgubim za drugič vse ostale), ampak moram furat žensko pasivno vlogo, da dobijo fantje sploh veselje oz. občutek, da morajo delat na tem, da ni vse dano. No, in če furam to »žensko« vlogo, fantje sicer včasih delajo na tem, zadnje besede pa ne spravijo iz ust, tako da pol ni nič. Za popizdit.

Če pa stopim v aktivno vlogo se jasno tipčki zbojijo, te začno zajejavat — kurbica... se izogibajo, če pa jih vprašaš kaj je to, se opravičujejo, da jih zdaj to pač ne zanima...

Torej, ko hočeš bit kurba, ne moreš fukat, ker se tipi zbojijo, če pa nisi kurba oz. ne greš na prvi mig, te ne jebejo.

Ta fucking happy family fura tudi resne veze, blazno pa govorijo o promiskuiteti in ne jebejo sentimentalnosti, fukat pa tud ne dajo. Fukamo se tako, vse vemo drug o drugem, opravljamo, masturbiramo drug na drugem, pol se pa vsi skupaj srečamo in je fuzl in ne veš, kaj bi s temi ljudmi. I. V. bi rekel: masturbacija znotraj marginalnega rezervata.

What now? Ne moremo fukat. Kastirani ob rojstvu.

Država nas fuka. Jaz ne morem fukat. Kastirana sem na marginalni rezervat, ki lahko samo masturbira.

Seksualnost in univerza

Tak kot je določen znotraj galerijskega konteksta — video je mrtev. Toda video je še kako živ v svojem doslej še nedojetem odnosu do TV-industrije in skozi hitrost pretvorbe s katero se vrednosti TV spreminjajo z vrednostmi umetnostmi. (D. Birnbaum)

V preteklih dveh tednih se je v Ljubljani zvrstil cel niz video projekcij. Kako naj si razlagamo to nenadno spremembo, to zgostitev video dogajanj. Razen nekaj projekcij v Škucu smo do pred kratkega video opremo lahko zasledili samo v izložbah konsignacijskih trgovin ter smo lahko tu pa tam prebrali kakšen tekst o videu na straneh revijalnega tiska. Dejstvo, da video opremo, tako pomembno za prenos informacij v kulturnem polju, kot tudi medija vizualnih umetnosti, razen Forumu nima nobena galerijska institucija v Ljubljani in dejstvo, da si je moral kulturni dom I. Cankar opremo za predstavitev R. Kriesheja izposoditi v sosedni republikli, je zastrašujoče. Ali naj to razumemo kot strah institucij pred ideološkimi in političnimi implikacijami, ki jih ta medij vključuje s svojo možnostjo množične uporabe ali pa gre za okostenelost institucij, katerih birokratska struktura ne dovoljuje hitrih sprememb?

Pri tem nizu video projekcij ni šlo za načrtovano ali organizirano akcijo, ki bi jo nekdo lahko označil kot mesec video kulture v Ljubljani, pač pa za slučajno koincidenčno oziroma soočenje različnih pristopov in uporab video medija, za katerim se vrsti cel niz predeterminant.

Tako je v prostorih galerije DSLU od 6.—12.12. potekala razstava z imenom Provokacija medija '80, ki navkljub organizatorjevi želji, vpisani v naslovu razstave, razen izjeme dveh zagrebških avtorjev Sanje Iveković in Dalibora Martinisa ni prinesla nič novega in provokativnega. Namen razstave, ki naj bi bil predstavitev treh jugoslovanskih centrov: Beograda, Zagreba in Ljubljane ter avtorjev, ki se udeležujejo znotraj video medija, je bil z izbiro materiala omejen na že znane in presežene oblike video umetnosti sedemdesetih let. Tako smo bili priča enostavnemu obrazcu ponavljanja v nedogled, ki se navezuje na izkušnjo formalno povsem drugačne umetnosti, projekciji trakov, katerih temporalnost, statična kamera, naravni materiali, in vedno se ponavljajoče geste nastopajočih, so reflektirale uporabo videa kot pripomočka ali sredstva za zapis performancea. Performance kot video je značilen za beograjsko izbiro del (Damjanović, Todosijević, Popović, Paripović), tako tistih trakov iz sedemdesetih let kot tudi iz letošnje produkcije.

Ljubljana je bila zastopana s trminutnim trakom Mihe Vipotnika ter s še krajšim trakom organizatorjev prireditve Nuše in Sreča Dragana. Ob tem je treba pripomniti, da so organizatorji na razstavo med drugimi povabili skupino treh avtoric: B. Borčić, A. Šmid in M. Gržinič — projekt/razstavo te skupine smo videli junija letos v galeriji Škuc. Ker je omenjena skupina hotela, poleg že v Škucu razstavljenih fotografij, predstaviti še video trak, jo je organizator odločno odklonil.

Miha Vipotnik se je predstavil s črno-belimi trakom, ki se vedno raziskuje formalni jezik in

možnosti videa kot medija, čigar ekran ter njegova kvadratna zasnova mu služita kot podlaga za sploščenje posnetka realnosti, oziroma za sprevrčanje horizontale tal po straneh kvadratne zasnove ekrana.

Najkrajši izmed vseh video trakov je bil predstavljen s strani organizatorjev razstave Nuše in Sreča Dragana. Povsem iracionalno pojavljanje samih avtorjev, neproblematizirana, tako formalna kot tudi vsebinska plat ter nelogičnost, ki iz tega sledi, kaže na mistifikacijo medija ter postavi pod vprašaj tako sam medij kot tudi produkcijo avtorjev, ki se ga poslužujeta.

Za avtorja Dalibora Martinisa in Sanjo Iveković iz Zagreba se je izkazalo, da že leta angažirano delujeta znotraj video medija, in bi edino za njiju dva veljala trditev »video umetnika«. Seveda je ob tem treba pripomniti, da je termin **video art** precej ponesrečen, kajti na nek način omejuje pomen avtorskega dela na traku. Avtorja sta šla skozi nekaj faz delovanja od konceptualističnega ter minimalističnega raziskovanja govornice medija do preizkušanja medija v relaciji do lokalnega TV omrežja. Ta prehod v bolj družbeno angažirano polje vizualnega raziskovanja z uporabo in pretvorbo posnetkov institucionalnega televizijskega omrežja je značilen za sodobna video raziskovanja.

17.12. je bila v Discu FV 112/15 predstavitev videa ljubljanske skupine Meje kontrole št. 4. Skupino sestavljajo že prej omenjene avtorice B. Borčić, A. Šmid, M. Gržinič ter D. Mandič. Sedemnajstminutni video z naslovom »Ikone glamourja — odmevi smrti« je bil realiziran s pomočjo video opreme FV 112/15 — Forumu decembra letos. Zgodba je izredno zapletena in če naj jo skušamo označiti v par stavkih, obravnava fantazme ženskega stereotipa »modela« in njene prijateljice — hermafrodita, spominjanje na otroštvo, šolo ter prvo srečanje z izkušnjo masturbacije. Ob slikovni zgodbi, ki se kaže skozi soočenje »modela« s svojimi fotografijami, diapozitivi poziranjem pred kamero teče komad skupine Snakefinger z naslovom The model. Neprestano izmenjavanje planov, globine, svetlobnih efektov, obrazne in telesne ekspresije obeh igralk, njenega srečanja ter dialoga med njima (ki je nekoliko predolg in preveč »igran«), projekcija diapozitiva prepoznavne ženske politične osebnosti; vse to daje video traku značilnosti, ki se jih da na nek način navezovati na izkušnjo filmov A. Warhola, na ekspresivno gestualnost ženskih obrazov v filmih W.H. Fassbinderja ter na izkušnje novejšega ameriškega vida, čigar predstavnik je med drugimi D. Birnbaum.

Eden izmed pomembnejših ljubljanskih video dogodkov zadnjih štirinajst dni je nedvomno tudi otvoritev Video kluba v Forumu. Že tretjo nedeljo zapovrstjo se v Video klubu vrstijo rock video trakovi. Tovrstna video produkcija sovpada s komercialno proizvodnjo glasbene rock industrije ter se navezuje in prvenstveno pretendira na večji komercialni uspeh rock bendov med glasbenimi konzumenti. Seveda so tudi znotraj te produkcije

VIDEO

video trakovi, ki zaslužijo več pozornosti. Če naj naštejemo nekatere izmed teh, so to nedvomno video trakovi newyorškega alternativnega centra The Kitchen, ki vključujejo glasbo skupin Suicide, PIL in drugih. Poleg teh je vredno omeniti še trakov z modernó eksperimentalno glasbo ter avtorja Fitzgeralda in Sanborna.

»Z naraščajočo teatralizacijo videa in performancea v sredi sedemdesetih let ter temu imanentno teatralično težnjo po narcisistični estetizaciji nam postaja jasno, da se fokus video aktivnosti politično zavednih umetnikov obrača k televiziji.«

Upoštevač to spremembo, ki je nakazana znotraj tega citata, lahko analiziramo najbolj pomembne značilnosti te spremembe/obrata, tako da povzamemo tekst Benjamina Buchloha, v katerem govori tudi o delu ameriške umetnice Dare Birnbaum — Artforum sept. 1982. (Glej tudi tekst »Documenta 7 v Kasslu« avtorice M. Gržinič v eni izmed prejšnjih števil Tribune).

»Birnbaum (v nadaljnjem tekstu B.) pri delu uporablja posnetke programa s televizijskega omrežja ter se pri tem najprej in predvsem naslanja na pomen tehnike, specifično konvencije in žanra televizije. Skozi formalno analizo teh konvencij in kombiniranja žanrov njihove ideološke funkcije in efekti postajajo transparentni. To je bistvenega pomena za razumevanje do katere mere je B. delo zasidrano znotraj strukture, ki determinira kolektivno perceptualno izkušnjo. Natančno proti svojim razkrivajočim dekonstrukcijskim procesom delo ne prispeva k razmnoževanju umetniško proizvedenih, inovativnih medijskih raziskav, katere končno funkcionirajo tako, da dajejo televizijski ideologiji najmodernejšo estetiko. B. video trakovi si lastijo posnetke televizijskega programa v nizu od sentimentalnih nadaljevanj do programa v živo, kot je prenos »Olimpijskega hitrostnega drsanja« ter EPP programa. Ta dela so konec koncev narejena za TV mrežo, kjer lahko najefektnije pokažejo svojo funkcijo znotraj medija (in ostudnosti), toda kontradikcija, znotraj katere delo obstaja, ga postavlja, za časa trajanja, ekskluzivno znotraj okvira visokega umetnostnega avantgardnega diskurza. Če je prikazan na komercialni televiziji, bo njegova bistvena estetska narava postala bolj navidezna in njegov kritični potencial lahko upade.

V videu »Technology/Transformation: Wonder Woman« iz leta 1978/79 avtorica razvija pubertetsko fantazijo »čudežne ženske«, ki je imela zgodovinsko pot od stripovske figure do nacionalnega TV omrežja. To napredovanje zagotavlja krizno podobo, ki pa tako kot oživiljanje Supermana v filmu hrani kolektivno regresijo v smeri ikon, ki priklicujejo monolitno moč s pomočjo katere otroci doživljajo heroje, starše ter svojo bodočnost. Prvotni namen tega traku je bil neizčrpen poseben efekt, ki ga televizijski in filmski producenti uporabljajo, ko mora moč države nemudoma ostati mistificirana. Ikonološko gre ta trak tako: stripovski — junak — obrne — televizijsko — iluzijo na podoben način ko so Lichensteinove

slike znotraj in obenem proti grafičnim tehnikam stripov tiskanih v šestdesetih letih.

Formalni potek fragmentacije in serijskih ponovitev, s katerimi B. sooča prilášeni televizijski material, razvija Warholovo slikovno strategijo serializacije potrošne podobe, ter njegov in B. Connerov mehanizem uporabljanja fragmentov filma in serijskih segmentov. Oni prekinejo časovno kontinuiteto televizijske zgodbe in le-to sprevernejo v samorefleksivne elemente, ki tvorijo majhne in navidezno zapletene interakcije med obnašanjem in opaznim ideološkim vzorcem. Rezultat natančnosti, s katero B. uporablja te alegorične postopke, je čistost brez primere, teater profesionalnih obraznih ekspresij igralcev na TV ekranu, tako da so obrazne ekspresije postale pribežišče dominacije nad človeškim obnašanjem, kot ga narekuje vladajoča ideologija. To postaja posebej evidentno v genialni jukstapoziciji segmentov iz neposrednega televizijskega prenosa ženskega hitrostnega drsanja ter temu zoperstavljenega opera G.H. v POP POP VIDEO leta 1980. Obup zdravnice, ki se izpoveduje svojemu poklicnemu moškemu kolegu, njen neuspeh v komunikaciji z moškim, čigar identiteta ostaja prikrita, je močno zoperstavljeno spektaklu Olimpijadi moči in hitrosti. Blišč neo-futuristične podobe, slavi podrejenost ženskega telesa do abstraktnega instrumentalizma ni tiste vrste kot pri L. Riefenstahl, to pa zaradi neprestanega prepletanja teh podob s prikazom nevrotičnega zloma v gestah in vedenju zdravnice.

Ugotovitve W. Benjamina, da je nevroza postala psihološki ekvivalent blagovni proizvodnji, postaja evidentna v izrazu obrazov TV igralcev in igralk, v branju, ki ga zagotavlja prekanjena selekcija detajlov in formalnih procesov skozi katere B. predela izbrani material v video traku Kiss The Girls: Make Them Cry. Totalna mašinerija TV tehnologije in mahinacija znotraj njenih konvencij postaja berljiva kot instrument ideologije v vizualni govorici: kako ideologija obvladuje individuuma, se manifestira v zunanjem izrazu spektakla. V avtoričinem delu je gledalec soočen s razgaljenim ležiščem ideologije MISE EN ABYME: vzorci obnašanja na TV ekranu anticipirajo in ponazorijo tisto, kar hoče televizija, da doseže pri gledalcu — to so vaje v pokornosti in prilagajanju. B. izkušnje s tehniko televizije je ne zapeljejo, da bi uporabljala le-to kot vizualni izum uporabljen v a namen »čistega ugodja« ali »formalne igre«, ki vedno prikriva estetizacijo ideologije. Vizualno ugodje, ki ga lahko avtoričini trakovi proizvedejo pri gledalcu, je uravnoteženo s spoznavnim šokom. Npr. v njenem videu W. Woman, se posebni efekt pojavi kot seksualno prikrito nasilje, ki ponuja podobo moči in tehnološkega čudeža kot beg pred realnostjo iz družbenega in političnega življenja. Šok je vsebovan v spoznanju, da je takšna seksistična reprezentacija ženske figure kot sredstva moške in državne moči ciničen ideološki kompliment aktualni historični situaciji, v kateri je radikalna politična praksa omejena na feminizem.«

V Ljubljani, 20.12.1982

DUŠAN BOŽIČ

Tribunina preza:

Prijatelji s Foruma, ki z množico svojih aktivno domuje v bloku IV Študentskega naselja v Ljubljani, so nam ljubeznivo posredovali obvestilo, ki ga objavljamo spodaj — v opomin in poduk tistim, ki še vedno nostalgčno upajo, da je za študentske kulture stvar »širšega družbenega interesa«. Ob tem je nemara neizgobno preneti, da forumovci niso bili vabljeni na nikakšno razpravo oziroma sestanek, na katerem se odločalo o nadaljnji usodi in »življenjskem programu« vsega tistega, čemur pravijo študentska kultura. Tudi navnemu bralcu je že po tem skotem obvestilu lahko jasno, da gre spet za eno od številnih manipulacij znotraj ustaljenih samoupravnih mehanizmov. Ker smo obvestilo prejeli pred zaključkom redakcije bomo o nadaljevanju podrobno poročali v naslednji številki.

ŠTUDENTSKI CENTER
V LJUBLJANI p.o.
Cesta 27. aprila 31

Datum: 7.1.1983
Štev.: 18/83-NF

FORUM
Študentski center
Blok IV.

Na osnovi sklepev, sprejetih na sestanku družbeno-političnih organizacij študentskega centra dne 9.12.1982 in na 3. sestanku delegatske konference študentskega centra dne 23.12.1982 vam opovedujemo vse prostore ki jih zasledate v študentskem centru. Prostore morate izprazniti najkasneje do 15. marca 1983 in jih izročiti v stanju, v kakršnem ste jih bili prejeli v uporabo.

Direktor:
dipl. soc. Emil FREJDA

V vednost:
- UK ZENS Ljubljana
- predrečnik deleg. konference Vavovec Jadran

DRUŠTVO ZA TEORETSKO PSIHOANALIZO

sporoča da je na svojem občnem zboru dne 19. decembra 1982, ustanovil sekcijo za vzgojo in izobraževanje. Sekcija deluje pod vodstvom predsednika Društva, tov. dr. Slavoj Žižka. Sekcija deluje pod začasnim imenom "ŠOLA SIGMUNDA FREUDA". Naloga vzgojno-izobraževalne sekcije, in s tem šole "Šole Sigmunda Freuda", je dvojnaja:
- da oži prostor razumevanja teoretske psihoanalize;
- da krepí usmerjenost k konceptualni razdelavi in aplikaciji teoretske psihoanalize;
Da bi lahko uresničila nalogo je "Šola Sigmunda Freuda" organizirana kot več tedenski cikel predavanj in seminarjev. Tematika predavanj so bazični teksti teoretske psihoanalize, tematika seminarjev je prenos bazičnih tekstov na njih vnanja področja.
Osnovno načelo po katerem deluje šola je st-

rogo teoretsko delo — tako na strani predavateljev, kot na strani slušateljev.
Zaradi omejenih prostorskih možnosti, ki so na voljo Društvu za teoretsko psihoanalizo, bo tudi število udeležencev omejeno.
Društvo za teoretsko psihoanalizo prosi zato vse ki želijo sodelovati v delu "Šole Sigmunda Freuda", da pošljejo Društvu prijavnice, ki naj vsebujejo osnovne osebne podatke ter navedbo študijske ali teoretske tematike, s katero se želijo ukvarjati.
Začetek cikla in kraj predavanj bo sporočen naknadno.
Prijavnice oddajte do 25. januarja 1983 na naslov: DRUŠTVO ZA TEORETSKO PSIHOANALIZO, Rašiška 18, Ljubljana.

IO DTP

FENOMEN DEMENTIA PRAECOX

Apriorno nezdrava dekadencija z Zahoda (orginal West) infekcijsko vpliva na kulturo, sport, tuzem... Zato se vsakodnevno srečujemo s pojavi malomeščanske-birokratske mentalitete.
Ker pa obstaja zajebano protislovje slučajnosti in nujnosti se tako pojavlja mentalna kompleksnost multipersonalizacije.
Naveden pojav je (dosti) hujši od klasičnega erototipnega simbolizma ignorirano psihotičnega jaza, kjer jaz izgubi svoj pristni karakter, začne se vrtili FADE OUT stadium. Prve vidne simptome bolele osebe je opaziti pri poteznem spreminjanju mimike.
Ščasoma se pojavi percipacija NE-JAZA oz NAD-JAZA. Srednjeveški rokodelci psihoanalize bi avtentično trdili, da duša zapuša telo, toda trezni rokodelci današnje psihoanalize trdijo, da jaz zapuša zavest in podzavest in prehaja v ne-

jaz, torej nedvomno motivirana alienacija, ki ponazarja zajebano sceno psiho-sociološkega nezdravja malomeščanske in relativno birokratske mentalitete.
Srednjeveški in današnji obrtniki psihoanalize bi se soglasno strinjali, da gre za primer hude in težko ozdravljive heavy mental bolezni Dementia Praecox — shizofrenija. Naj navedem samo posamezne primere, kajti to je kruta scena, ki bi lahko imela težke moralne posledice za morebitne bralce. Fenomen Dementia Praecox je nedvomno: egos metamorphoses, tj. kult nad-jaza supermana boga: non egos mental electus. Tak jaz pa je v svoji absolutni deluziji le beden nedeterminiran subjekt, ki v stadiju nezdravo — zajebane Shizofrenije deluje izrazito sadistično, restriktivno, nacionalno. Praksa psihoanalize velikokrat pove, da nad-jaz electus ne prikazuje svoje moči v

mediju jazov, ampak se sadistično izživlja nad osamljenimi subjekti jaza vsega organskega sveta. Najbolj grozljiv primer se je zgodil nekega lepega dne ko so Shizofreniki raztrgali steklega psa, mu staknili oči, spulili noge, ušesa... nad napadenim subjektom so zahtevali enako misleči inferioren jaz. Kronološki so tudi primeri inferiornega Ne-jaza, ta neopevana bolezen ima seveda multi-dimenzijske, od mikro- do makrohierarhijske, kjer ne-jaz dobi kompleks manjvrednosti, sledijo tudi primeri ko je ne-jaz kompleksa manjvrednosti v egos metamorphoses postal majhen psiček.
Ta je lizal nogo nekemu nad-jazu, vendar pa je bil to njegov hišni pes, vse bi bilo v redu, toda naenkrat se je ne-jaz naveličal lizati nogo, v deluziji refleksiranemu nad-jazu, in ga ugriznil za nogo.... Zgodila se je retrospektivna tragedija, nad-jaz je ugriznil ne-jaza, ta pa ga je raztrgal z

svojimi rokami in čeljustmi, kaj kmalu pride na sceno lastnik ukradenega psa, ta je nadvse paranoično deloval in vrgel mentalno neprišteveno osebo na cesto in ta je tragično preminila na kraju nesreče.
Ker pa je bil lastnik psa dosleden psihopat in ljubitelj živali, so delo imeli tako psihiatri kot zavod proti mučenju živali (ta je opozarjal na deklarirane pravice vseh živali).
Ti neljubi dogodki nas opozarjajo, da je potrebno vložiti še veliko domačega znanja in truda, da bo naša klinična psihiatrija uspešno zdravila vse fenomene heavy mentalnega nezdravja!!
Novi rokodelci psihoanalize

KONCILJA BRANE

ANKETA O SMRTNI KAZNI

1.) Veliko število držav ima za določena kazniva dejanja predvideno smrtno kazen. Ali je smrtna kazen upravičena in primer na tudi v našem sistemu?
DA NE
2.) Zvezna zakonodaja pri nas predvideva smrtno kazen. Ali je upravičeno, da lahko republiška zakonodaja zavzame različno stališče, kar se tiče smrtne kazni?
DA NE
3.) Ali je za naslednja kazniva dejanja vedno upravičena smrtna kazen:
umor DA NE
kvalificirani primeri umora DA NE
politični terorizem DA NE
genocid in vojno hudodelstvo DA NE
4.) Ali bi bilo potrebno smrtno kazen predvideti za naslednje primere?

a) kvalificiran primer posilstva DA NE
b) uboj otroka pri porodu DA NE
c) povzročitev težke prometne nesreče pod vplivom alkohola (več mrtvih) DA NE
d) ugrabitev letala s posledicami uničenja letala in več človeških žrtvami DA NE
e) težka kazniva dejanja zoper družbeno premoženje in zasebno premoženje DA NE
5.) Katere od navedenih kategorij ljudi naj bi bile izvzete iz izreka in obsodbe smrtne kazni?
a) noseča žena
b) oseba z bistveno zmanjšano prištevnostjo
c) neprištevena oseba
d) ženska
e) ostalo (napiši)

6. Katero leto starosti naj bi bila spodnja starostna meja za izvršitev smrtne kazni?
a) 18l. b) 21l. c) 25l. d) 30 let
7.) Ali predstavlja smrtna kazen v KZ zastraševalni element za potencialne storilce kaznivih dejanja?
DA NE
8.) Ali naj se smrtna kazen izvršuje JAVNO TAJNO
9.) Kateri način je po vašem mnenju najbolj primeren za izvršitev smrtne kazni?
a) ustrelitev
b) s smrtonosno injekcijo
c) omogočiti obsojencu, da naredi samomor
d) ostalo (napiši)
10.) Ali meniš, da bi bilo primerno zamenjati smrtno kazen s kakšno drugo sankcijo?
DA NE

11.) Katero izmed navedenih bi ti izbral?
a) dosmrtni zapor
b) odvzem svobode za neomejen čas
c) daljši zapor s fizičnim kaznovanjem
d) prisilno delo z daljšim trajanjem
e) drugo (navedi)
12.) Ali bi po vašem mnenju začasno ukinjanje smrtne kazni (npr. do leta 1985) povečalo število težkih kaznivih dejanj?
DA NE
13.) Ali bi si želel(a) izogniti aktivni vlogi sodnika, porotnika ali tožilca v kazenskem postopku, v katerem se sodi zločinca za težko kaznivo dejanje?
14.) Ali si za ali proti smrtni kazni?
Spol ženski moški
Leto študija: 1. 2. 3. 4. let.
Spoštovani bralci, rešeno anketo pošljite na naslov uredništva, Trg osvoboditve 1

Ljubljana
DE Gostinstvo Tivoli

STOPOTEKA
Odpriča: od 21-03 ure

Torek: ROCK, HARD ROCK, HEVY METAL
Sreda: NOVI ROCK, REGGAE, PUNK
D.J. — Marjan Ogrinc
Četrtek: ČETRTOKOV VEČER — Stari Rock, etc.
Petek: ROCK, NOVI VAL, REGGAE
Sobota: ROCK, NOVI VAL, REGGAE
Nedelja: ROCK, NOVI VAL, REGGAE
Nedelja in torek: ŽENSKES PROST VSTOP
Ponedeljek: ZAPRTO
MATINEJA: vsako soboto od 15 - 19 ure

Opomba: Kadar je na ponedeljek koncert v Hall TI Tivoli je Stopoteka odprta.

DISCO FORUM

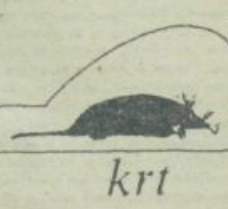
Četrtek, 20.1.: JURE POTOKAR: DOLLAR BRAND IN AFRIŠKA JUJU GLASBA
Nedelja, 23.1.: VIDEO CLUB od 18 - 22 ure

Torek, 25.1.: Disco FV — koncert: GUSTAV I NJEGOVI DOBRI DUHOVI

Četrtek, 27.1.: RAPP FUNK (D.J.-Aldo)

Nedelja, 30.1. — VIDEO KLUB — od 18 — 22 ure

Torek, 1.2.: DISCO FV — gostujw redakcija Poleta

**Knjižnica
revolucionarne
teorije**

*Knjiga je orožje,
vzemi jo v roke!*

Brecht

Naročilnica

Naročam naslednje knjige:

Steinar Kvale: Izpiti in gospodstvo (75,00)	izv.
Friedrich Engels: Proti zaroti molka/Spisi o Marxovem Kapitalu I (98,00)	izv.
Michael Mauke: Marxova in Engelsova teorija razredov (400,00)	izv.
Študentsko gibanje 1968—1972 (250,00)	izv.
Hans Magnus Enzensberger: Razgovori z Marxom in Engelsom (250,00)	izv.
Tomaž Mastnak: H Kritiki stalinizma (100,00)	izv.

Ime in priimek

Moj Naslov

Datum

Podpis

Žig

Naročene knjige vam bomo poslali najkasneje v 14 dneh. H kupnini bo potrebno pristi tudi stroške poštnine.
Naročilo pošljite na naslov: Knjižnica revolucionarne teorije, Trg osvoboditve 1, 61000 Ljubljana

DOKUMENTI . . .

Ks 1032/82

SKLEP

Temeljno sodišče v Ljubljani, znata v Ljubljani je v senatu pod predsedstvom predsednika Temeljnega sodišča v Ljubljani Antona Remsa, ob sodelovanju sodnikov Bojka Fedoroviča in Miroslava Beliš kot članov senata ter Ivanka Vidic kot zapisničarice, o predlogu Temeljnega javnega tožilca v Ljubljani, s dne 29.12.1982, opr. št. Ktr 786/82, da sodišče izreče prepoved razširjanja študentskega lista Tribuna št. 11-12, na obr. vnosi dne 30.12.1982, v navseidnosti v.d. odgovornega urednika Dušana Turka, predstavniške UK SZS Ljubljana, ter namestnika ZNP v Ljubljani Zdravka Masija, na podlagi določila 12. člena Zakona o preprečevanju uporabe svobode tiska in drugih oblik javnega obveščanja

sklenilo:

Prepoved se objavi in razširjanje članka "Odpri pismo predsedstvu ZNPJ" v študentskem listu "Tribuna" št. 11-12, s datumom izdaje 31.12.1982 in se vsebuje ter uničuje offsetne plošče in filmi, ki se nanašajo na odprto pismo, dosedaj natisnjeni izvodi in drugi list omenjenega časopisa, tiskanje in razširjanje druge tiskane stvari v predmetnem časopisu pa se dovolijo.

Obrazložitev:

Temeljni javni tožilca v Ljubljani je vložil predlog, da sodišče izreče prepoved razširjanja študentskega lista "Tribuna" št. 11-12 s datumom izdaje dne 31.12.1982, ki ga je natisnila tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani.

Predlog je dalno utemeljen.

I. vsebine "Odpri pismo predsedstvu ZNPJ", v katerem je omenjena napisano, in sicer v prvi odstavku:

v četrtem odstavku, da to predstavlja "

ku istega lista pa še: "

... v skladu s tem, da je v prvem odstavku odprtega "pisma", da je temeljna namera uveljavljanje sistema kolektivnega dela in odgovornosti in s tem svobodi kadrovskega razvoja in razvijanju delavskega razreda, ki je s tem zapeljiv in silep ulice ideološke farse ter nato navsezadnje trditve v četrtem odstavku, da gre v tej stvari za navadno degeneracijo samoupravnega socialističnega sistema, pomeni iskričevanje smiselnih ciljev in na tem temeljnih praktičnih uveljavljanjih načel kadrovske politike v naši družbi ter despotično iskričevanje te politike avtoritarnih interesov delavskega razreda. Tak odstavek Pisma objektivno po mnenju sodišča predstavlja sporedilo, s katerim se razširja nerazumljiva in alarmantna vest, ki bi utegnile vnesati javnost. Trditve v desetem odstavku odprtega pisma izpustira vlogo zveze sindikatov Jugoslavije, izražajo frazno prodačnika te zveze, točnje po restavraciji stalinističnega družbenega sistema "par excellence" kar pomeni zavestno iskričevanje javno proklamiranih ciljev in vlogo te družbeno-politične organizacije pri utrjevanju in razvoju sistema samoupravljanja. Po mnenju sodišča tudi s tem je podan prepovedni razlog razširjanja navedenih in alarmantnih vest, ki bi utegnile vnesati javnost. Šteje se sodišče prepovedale objaviti in razširjanje članka "Odpri pismo predsedstvu ZNPJ" v študentskem listu Tribuna št. 11-12, objavljenega na drugi strani tega časopisa in sklenilo, da se vsebuje in uničijo offsetne plošče in filmi, ki se nanašajo na "odprto pismo", dosedaj natisnjeni izvodi lista in drugi list omenjenega časopisa, tiskanje in razširjanje druge tiskane stvari v predmetnem časopisu pa se dovolijo. Sodišče torej ni sledilo predlogu javnega tožilca, da izreče prepoved razširjanja tega časopisa v celoti zaradi samo spornega "Odpri pismo predsedstvu ZNPJ".

Pravni pouk:

Zoper ta sklep je dovoljena pritožba v roku 3 dni po prejemu pisnega odprtega sklepa. Pritožba se vložijo pisмено v dveh izvodih ali ustno na zapisnik pri tukajšnjem sodišču. O njej bo odločalo višje sodišče v Ljubljani.

v Ljubljani, dne 30.12.1982

Zapisničarica
Ivanka Vidic

Predsednik senata
Anton Rems

Ta prepis je soglasen z izvirkom
dne 30.12.82

Podpis pristojnega
delavca sodišča:

49 2103
Ks 1032/82

SKLEP

Viaje sodišče v Ljubljani je v senatu pod predsedstvom predsednika Antona Remsa, ob sodelovanju sodnikov Bojka Fedoroviča in Miroslava Beliš kot članov senata ter Ivanka Vidic kot zapisničarice, o predlogu Temeljnega javnega tožilca v Ljubljani, s dne 29.12.1982, opr. št. Ktr 786/82, da sodišče izreče prepoved razširjanja študentskega lista Tribuna št. 11-12, na obr. vnosi dne 30.12.1982, v navseidnosti v.d. odgovornega urednika Dušana Turka, predstavniške UK SZS Ljubljana, ter namestnika ZNP v Ljubljani Zdravka Masija, na podlagi določila 12. člena Zakona o preprečevanju uporabe svobode tiska in drugih oblik javnega obveščanja

sklenilo:

Prepoved se objavi in razširjanje članka "Odpri pismo predsedstvu ZNPJ" v študentskem listu "Tribuna" št. 11-12, s datumom izdaje 31.12.1982 in se vsebuje ter uničuje offsetne plošče in filmi, ki se nanašajo na odprto pismo, dosedaj natisnjeni izvodi in drugi list omenjenega časopisa, tiskanje in razširjanje druge tiskane stvari v predmetnem časopisu pa se dovolijo.

Obrazložitev:

Temeljni javni tožilca v Ljubljani je vložil predlog, da sodišče izreče prepoved razširjanja študentskega lista "Tribuna" št. 11-12 s datumom izdaje dne 31.12.1982, ki ga je natisnila tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani.

Predlog je dalno utemeljen.

I. vsebine "Odpri pismo predsedstvu ZNPJ", v katerem je omenjena napisano, in sicer v prvi odstavku:

v četrtem odstavku, da to predstavlja "

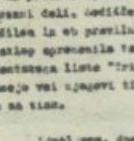
ku istega lista pa še: "

... v skladu s tem, da je v prvem odstavku odprtega "pisma", da je temeljna namera uveljavljanje sistema kolektivnega dela in odgovornosti in s tem svobodi kadrovskega razvoja in razvijanju delavskega razreda, ki je s tem zapeljiv in silep ulice ideološke farse ter nato navsezadnje trditve v četrtem odstavku, da gre v tej stvari za navadno degeneracijo samoupravnega socialističnega sistema, pomeni iskričevanje smiselnih ciljev in na tem temeljnih praktičnih uveljavljanjih načel kadrovske politike v naši družbi ter despotično iskričevanje te politike avtoritarnih interesov delavskega razreda. Tak odstavek Pisma objektivno po mnenju sodišča predstavlja sporedilo, s katerim se razširja nerazumljiva in alarmantna vest, ki bi utegnile vnesati javnost. Trditve v desetem odstavku odprtega pisma izpustira vlogo zveze sindikatov Jugoslavije, izražajo frazno prodačnika te zveze, točnje po restavraciji stalinističnega družbenega sistema "par excellence" kar pomeni zavestno iskričevanje javno proklamiranih ciljev in vlogo te družbeno-politične organizacije pri utrjevanju in razvoju sistema samoupravljanja. Po mnenju sodišča tudi s tem je podan prepovedni razlog razširjanja navedenih in alarmantnih vest, ki bi utegnile vnesati javnost. Šteje se sodišče prepovedale objaviti in razširjanje članka "Odpri pismo predsedstvu ZNPJ" v študentskem listu Tribuna št. 11-12, objavljenega na drugi strani tega časopisa in sklenilo, da se vsebuje in uničijo offsetne plošče in filmi, ki se nanašajo na "odprto pismo", dosedaj natisnjeni izvodi lista in drugi list omenjenega časopisa, tiskanje in razširjanje druge tiskane stvari v predmetnem časopisu pa se dovolijo. Sodišče torej ni sledilo predlogu javnega tožilca, da izreče prepoved razširjanja tega časopisa v celoti zaradi samo spornega "Odpri pismo predsedstvu ZNPJ".

Zoper ta sklep je dovoljena pritožba v roku 3 dni po prejemu pisnega odprtega sklepa. Pritožba se vložijo pisмено v dveh izvodih ali ustno na zapisnik pri tukajšnjem sodišču. O njej bo odločalo višje sodišče v Ljubljani.

v Ljubljani, dne 30.12.1982

Zapisničarica
Ivanka Vidic

Predsednik senata
Anton Rems

Ta prepis je soglasen z izvirkom
dne 30.12.82

Podpis pristojnega
delavca sodišča:

Zapisničarica
Ivanka Vidic

Predsednik senata
Anton Rems

VIŠJE SODIŠČE V LJUBLJANI

PRITOŽBA

zoper sklep Temeljnega sodišča v Ljubljani, enota v Ljubljani, št. Ks 1032/82

Vsebinsko je prvostopenjska odločba nezakonita, ker se sme po 2. tč. 81. člena ZJO izreči prepoved razširjanja časopisa le v primeru širjenja neresničnih ali alarmantnih **vesti** — v našem članku pa ne gre za nikakršne **vesti** (informacije), razen javnosti že znanih (da je na primer predsednik jugoslovanskih sindikatov na kongresu rekel to in to), ampak za naše **mnenje**, za **kritiko**. Izražanje mnenj pa je v naši demokratični družbi svobodno (166. člen Ustave SFRJ: »zajamčena je svoboda misli in opredelitve«, 167. člen Ustave SFRJ: »zajamčena je svoboda tiska... in javnega izražanja...«). Svojevolsno razširjanje zakonske prepovedi razširjanja določenih vrst **vesti na mnenja** je torej ne samo nezakonito, ampak tudi očitno protiustavno.

Dodatno glede nezakonitosti: kadar zakon o javnem obveščanju misli na vse, kar se objavlja v časopisih, uporablja dosledno izraz **sporočila**, kot širši pojem, v katerem sta zajeta pojma »obvestila« in »mnenja«, kot jih uporablja Ustava (168. člen Ustave SFRJ oziroma 209. člen Ustave SRS). V tem smislu je uporabljen izraz »sporočila«, na primer v 20., 43., 44., in drugih členih zakona. Ni torej slučajno, da je v 81. členu zakona uporabljen izraz **vesti** kot ožji pojem, **ki ne obsega tudi mnenj, kritike in podobnega**. **Vest** je namreč lahko resnična ali neresnična, ker se nanaša na dejstva in jo je torej možno preveriti — z **mnenjem** pa se je možno samo strinjati ali ne, lahko je bolj ali manj utemeljeno na dejstvih, vendar samo po sebi ne more biti resnično ali neresnično.

Zato seveda ne preseneča, da je v sodnem sklepu podana samo **trditve**, da sporni sestavek »objektivno... predstavlja sporočila, s katerim se razširjajo neresnične in alarmantne vesti, ki bi utegnile vznemiriti javnost«, ne da bi bila kakorkoli **dokazana** bodisi neresničnost bodisi alarmantnost spornega prispevka in še manj to, da bi ta prispevek »utegnil vznemiriti javnost«. Glede trditve v 10. odstavku spornega prispevka je v sodnem sklepu spet zapisana samo **trditve**, da pomeni »zavestno izkrivljanje javno proklamiranih ciljev in vloge sindikata, ne da bi bila ta trditve podprta s kakršnimikoli **dokazi**«. Naše stališče v 10. odstavku prispevka ne izkrivlja ciljev in vloge sindikata, saj o tem sploh ne govori.

Nasprotno, v bistvu kritizira predsednika te organizacije, da on s svojo kritizirano izjavo izkrivlja cilje in vloge organizacije, kateri predseduje. Predvsem pa ponavljamo, da je kakršnokoli **sodno dokazovanje** resničnosti ali neresničnosti političnih mnenj in trditve absurdno in skrajno anahronistično. Tudi naši najvišji voditelji so že velikokrat izjavili, da je s **političnimi mnenji** treba voditi politično borbo, političen dialog, ne pa jih dušiti s sodno in administrativno represijo. Resničnosti ali neresničnosti mnenj o tako kompleksnih vprašanjih, kot je politično stanje družbe v določenem trenutku ali politična ocena objektivnega pomena določenih političnih izjav (na primer v našem primeru predsednika sindikatov), vsekakor ni mogoče sodno dokazovati, saj oblast po tej logiki lahko vedno vsako kritiko na svoj račun proglasi za »neresnično«. O takih vprašanjih je mogoče v demokratični družbi le politično razpravljati in jih seveda znanstveno proučevati.

Pripominjamo tudi, da je iz kazenske zakonodaje zloglasna formulacija »širjenje neresničnih ali alarmantnih vesti...«. Že pred leti izpadla (sedaj je inkriminirano samo še širjenje neresničnih vesti in to s **hudobnim namenom**), tako da predstavlja formulacija druge točke 81. člena očiten **anahronizem** (zakon je star deset let in sploh še ni bil usklajen z novo ustavo — to se pripravlja šele sedaj!) in bi bilo zato torej v skladu s splošno sprejetimi načeli za interpretacijo starih predpisov te določbe treba interpretirati v skladu s premenjenimi razmerami, z doseženo višjo stopnjo demokratizacije naše družbe, zlasti pa v skladu z določbami nove ustave in zakonodaje in ne v nasprotju z njimi.

Ustava SFRJ v 203. členu izrecno določa, da je možno ustavne pravne pravice in svoboščine, torej tudi svobodo tiska, omejiti samo v primeru njihove zlorabe (»ustavi nasprotne uporabe«), pri čemer taksativno naštevata kaj se šteje za tako zlorabo (»ustavi nasprotno uporabo«) ustavnih pravic in svoboščin.

Ker z našim člankom nismo:

- niti spodbujali temeljev z ustavo določene socialistične samoupravne ureditve,
- niti ogrožali neodvisnosti države
- niti kršili z ustavo zajamčenih svoboščin in pravic človeka in občana,
- niti ogrožali miru in enakopravnosti mednarodnega sodelovanja,
- niti razpihovali nacionalnega, resnega ali verskega sovraštva ali nestrpnosti
- niti spodbujali h kaznivim dejanjem,
- niti žalili javne morale,

je očitno, da bi bila prepoved razširjanja Tribune zaradi spornega prispevka ne samo nezakonita (ker ne gre za **vesti**, ampak za izražanje naših **mnenj**), ampak tudi protiustavna.

Iz pravkar citiranih določb 203. člena Ustave SFRJ pa je razvidno še nekaj, namreč, da je **protiustavno** tudi sam zakon o javnem obveščanju (2. točka 81. člena), ker omejuje ustavno svoboščino (svobodo tiska) iz razloga, ki ga ustava ne dovoljuje. V 203. členu ustave sicer res piše, da »zakon določa, v katerih primerih in pod katerimi pogoji« se lahko ustavne pravice z zakonom omejijo — toda samo v primeru, če gre za »**ustavi nasprotno uporabo svoboščin**« (kar pa je kot že rečeno, lahko opredeljeno samo v sami ustavi). Ker je sodišče dolžno, če v postopku pred njim nastane vprašanje ustavnosti zakona, sprožiti prek Vrhovnega sodišča ustrezen postopek za presojo ustavnosti zakona, pričakujemo, da bo sodišče to tudi storilo (čeprav lahko v tem konkretnem primeru naši pritožbi ugodi tudi na podlagi določb obstoječega zakona). Če kljub očitni nezakonitosti in protiustavnosti prvo stopnjo odločbe ne bo odpravilo, bomo seveda sprožili ustrezne nadaljnje postopke za varstvo zakonitosti in ustavnosti.

Na koncu protestiramo tudi zaradi hudih kršitev postopka. Kot je razvidno iz zapisnika, nam je bila izročena zahteva javnega tožilstva šele na sami obravnavi, vabljeni smo bili samo telefonično eno uro in pol pred obravnavo, s čimer smo bili bistveno prikrajšani v svojih možnostih obrambe. Zato predlagamo, da se to popravi vsaj na ta način, da pritožba na sodišče v skladu s 16. členom zveznega zakona zasliši stranki (tokrat, prosimo, s pravočasnim vabilom).

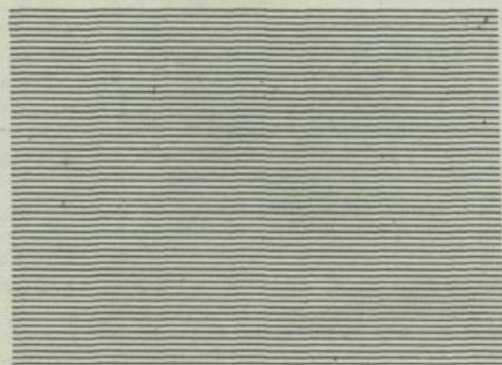
Neutemeljena pa je tudi pritožba izdajatelja v kolikor uveljavlja, da sodišče prve stopnje ni pravilno uporabilo materialni zakon. V zvezi s tem pritožba meni, da je potrebno določila 2. točke 81. člena Zakona o javnem obveščanju razlagati tako, da se izraz »vesti« nanaša le na informacije, ne pa tudi na mnenje in kritike. Obravnavani sestavek pa vsebuje le mnenje in kritike avtorjev. Po določilih 81. člena Zakona o javnem obveščanju je prepovedano razširjati sporočila s katerimi se, med drugim, prenašajo ali raznašajo neresnične ali alarmantne vesti, ki bi utegnile vznemiriti javnost. Že jezikovna razlaga, na katero se pritožba sklicuje, ne daje opore za stališče pritožbe, saj je v širšem polju sporočila, ki je naveden v uvodnem delu zakonskega teksta, zajet tudi ožji pojem vesti. Še posebno pa takega tolmačenja zakona ne dopušča njegova logična razlaga. Po določbah tega člena je namreč prepovedana zloraba svobode tiska in javnega obveščanja in bi bilo zato nevzdržno omejiti prepoved te zlorabe le na prenos informacij iz nje pa izvzeti mnenja in kritike, ki se z objavo v sredstvih javnega obveščanja razširjajo. Gre namreč za sredstva javnega obveščanja med te pa spadajo tudi tiskane stvari, ki so namenjene širši javnosti in je zato zakon potrebno razlagati tako, da se prepoved nanaša na razširjanje kakršnega koli sporočila, ki gleda na svojo vsebino (neresnično ali alarmantno) lahko vznemiri javnost ali pa povzroči druge v zakonu predvidene posledice. Po mnenju pritožbenega sodišča pa Zakon o javnem obveščanju, čeprav je bil sprejet l. 1973 ni prav nič v nasprotju ne z zvezno ne z republiško ustavo. Res, da je z ustavo zajamčena svoboda tiska in drugih oblik javnega obveščanja in z ustavo zajamčena tudi pravica občana do korektnega obveščanja v zvezi s tem pa opredeljena tudi dolžnost sredstev javnega obveščanja, da morajo resnično in objektivno obveščati javnost. Ne glede na navedeno pa je potrebno ugotoviti, da iz konteksta celotnega sestavka ne izhaja, da bi bila v njem navedena le mnenja avtorjev, temveč so v sestavku navedene povsem določene trditve iz zastavljanja vprašanja na katera naj bi predsedstvo SFRJ odgovorilo. Res je, da so bili predstavniki izdajatelja o obravnavi pred sodiščem druge stopnje obveščeni po telefonu, vendar pa v tem ni zaslediti kršitve določb postopka, saj so se predstavniki izdajatelja obravnave udeležili in na njej dali tudi vsa potrebna pojasnila. Pri tem pa je potrebno upoštevati, da zakon o preprečevanju zlorabe svobode tiska in drugih oblik javnega obveščanja v prvem odstavku 9. člena predpisuje, da je potrebno o prepovedi razširjanja tiska odločiti v roku treh dni, po sprejemu javnega tožila. Sodišče druge stopnje pa tudi ni ugodilo predlogu pritožbe izdajatelja, da zasliši njegovega predstavnika, saj tako zaslišanje za razjasnitev stvari ni bilo potrebno.

Utemeljena pa je pritožba javnega tožila, ko uveljavlja, da je sodišče prve stopnje prekorajlo pravico, ki jo ima po zakonu, ker je pri odločanju o predlogu javnega tožila izreklo prepoved razširjanja poleg tega pa tudi objave »Odprtega pisma predsedstvu SFRJ« oziroma le dela tiskane stvari. Po določbah Zakona o preprečevanju zlorabe svobode tiska in drugih oblik javnega obveščanja namreč lahko sodišče, kot to utemeljeno nakazuje pritožba javnega tožila, ko odloča o predlogu javnega tožila izreče prepoved razširjanja celotne tiskane stvari ali pa predlog javnega tožila zavrne. V II. odstavku 13. člena tega zakona, pa je zaradi izdajanja prepovedi predpisano, da sodišče, če prepoved razširjanja izreče odredi tudi, da se vsi izvodi tiskane stvari vzamejo. V tem odstavku pa je predvidena tudi omejitev izrečenega ukrepa v kolikor se deli tiskane stvari dajo med seboj ločiti. Po mnenju pritožbenega sodišča pa gre v obravnavanem primeru za časopis, ki predstavlja celoto in se pri odvzemu le tega ne dajo ločiti posamezni deli. Sodišče druge stopnje je zato ugodilo pritožbi javnega tožila in ob pravilni uporabi določb materialnega zakona izpodbijani sklep spremenilo tako, da je izreklo, da se prepoved razširjanje študentskega lista »Tribuna«, št. 11-12 z dne 31. 12. 1982 in da se odvzamejo vsi njegovi tiskani izvodi ter sredstva, ki so bila uporabljena za tisk.

Ljubljana, dne 10. 1. 1983

Zapisnikarica:
Nataša Rostič

Predsednik senata:
Anton Žitko I.r.

SKLEP

Višje sodišče v Ljubljani je v senatu pod predsedstvom sodnika Antona Žitka ter sodnikov Jerneja Potočarja in Andreja Praše kot članov senata, s sodelovanjem zapisnikarice Nataše Rostič, v zadevi prepovedi razširjanja študentskega lista »Tribuna«, št. 11-12, letnik XXXII z dne 31. 12. 1982, na pritožbi Temeljnega javnega tožila v Ljubljani, enote v Ljubljani in izdajatelja Univerzitetne konference ZSMS Ljubljana, zoper sklep Temeljnega sodišča v Ljubljani, enote v Ljubljani, opr. št. 1032/82 z dne 30. 12. 1982, na seji dne 10. 1. 1983

sklenilo:

Pritožbi javnega tožila se ugodi in se sklep sodišča prve stopnje spremeni tako, da se izreče: prepove se razširjanje študentskega časopisa »Tribuna« številka 11-12 letnik XXXII z dne 31. 12. 1982 in se vzamejo vsi njegovi tiskani izvodi ter offsetne plošče in filmi, ki se nanašajo na sestavek naveden v obrazložitvi izpodbijanega sklepa.

Pritožba izdajatelja pa se zavrne kot neutemeljena.

Obrazložitev

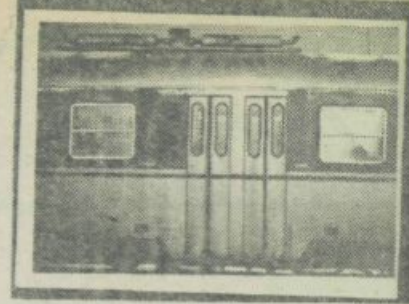
Z izpodbijanim sklepom je senat sodišča prve stopnje odločil, da se prepoved objava in razširjanje članka »Odprto pismo predsedstvu SFRJ« v študentskem listu »Tribuna« št. 11-12, z datumom 31. 12. 1982 in da se vzamejo in uničijo offsetne plošče in filmi, ki se nanašajo na odprto pismo, dosedaj natisnjeni izvodi in drugi list omenjenega časopisa, tiskanje in razširjanje druge tiskane stvari v predmetnem časopisu, pa da se dovolijo.

Zoper sklep sta se pritožila javni tožilec in izdajatelj. Javni tožilec se pritožuje zaradi kršitve materialnega zakona in predlaga, da se izpodbijani sklep spremeni tako, da se izreče prepoved razširjanja celotne tiskane stvari in da se odvzamejo sredstva, ki so bila uporabljena za natis te tiskane stvari. Izdajatelj pa se pritožuje zaradi zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja, kršitve materialnega zakona in zaradi kršitve procesnega zakona.

Pritožba javnega tožila je utemeljena, pritožba izdajatelja pa ni utemeljena.

Sodišče druge stopnje nima nobenih pomislekov v pravilnost dejanske sodbe prve stopnje. Tudi pritožbeno sodišče se strinja z ugotovitvijo sodišča prve stopnje, da iz prvega dela sestavka »Odprto pismo predsedstvu SFRJ«, ki je objavljen v časopisu »Tribuna«, izhaja trditve, da je osnovni cilj v praksi uveljavljenega sistema kolektivnega dela in vedno bolj povdarjene individualne odgovornosti posameznikov, zaslepljevanje delavskega razreda, ki je s tem zapeljan v slepo ulico ideološke farse ter da se nato navezuje tudi vsebina naslednjega odstavka, ki govori o nedvoumni degeneraciji samoupravnega socialističnega sistema. Pravilna je tudi ocena sodišča prve stopnje, da navedbe: [redacted]

[redacted] pomeni izkrivljanje ciljev in vloge Zveze sindikatov Jugoslavije, ki jo ima ta pri utrjevanju in razvoju sistema samoupravljanja. Nobenega dvoma pa ni, da so take trditve neresnične, alarmantne in da bi njihova objava utegnili vznemiriti javnost. Pravilna je zato ugotovitev sodišča prve stopnje, da je podan prepovedani razlog po 2. točki člena 81 Zakona o javnem obveščanju.

VLOGA ZAPISA V VLAKU

Da so časi silno težki, ve vsak. Celo hudi so in jezni, kot so bili jezni v Prešernovi epohi »viharji mrzle domačije«. V trenutku zbrane pozornosti in prisrčne zaupnosti, v občji krizi zavesti, medtem ko svet razpada, nas sila spomina potiska v prekaljeno mašinerijo »železne ceste«, v njeno ideološko srce, ki ni le stvar okusa ali pa načelo idealizacije, temveč temeljita in izčrpna produkcija subjekta v vsej družbeni materialnosti. Vendar to ni korak zamanj niti ni zdrsljaj nazaj, saj je vsakdo vsaj približno okusil pomembnost in neizogibnost železnice, je torej povsem ustrezna nalozba. Za časa Prešerna, velikega pesnika in seksologa, je bila železnica tista, ki je buzakljunsko zastavljala in poganjala divjanje spolne različice. Vendar je prav spolnost vpeljala razsežnost, ki je vedno znova določilo umanjala in uhajala mehanizmom železnice. Vsaj tako nekako nas uči Prešeren v svoji popularni pesmi »Od železne ceste«. Le počezno jo je treba prebrati in že uplahne tisto, kar se je na začetku najavljalo kot neko trdno, čvrsto in stanovitno razmerje. Objubljena nam je bila realnost nekega razmerja, ki uspeva, vendar za ceno luknje, katere zunanost vidimo le iz lastne nemožne notranjosti. Če spolno razmerje eksplodira, potem nam zato še ni treba iskati vzroka v »železni cesti«, »drugih krajih« ali pa v »zvestobi«, ki si jo oba akterja na koncu vsepnek zagotavljata. Kljub zvestobi spolno razmerje nič bolj ne obstaja: od same zvestobe ni odvisen obstoj splošnega razmerja. Zvest ali nezvest si deležen tega razmerja vedno neuspešno, zvestoba pač ni nikarkršno zagotovilo za obstoj splošnega razmerja. Tako nas uči Prešeren. Pri »Kranjci« in »Štajerci«, v »Ljubljani« in »drugih krajih«, na vlak« ali »drugod«, povsod se tovrstno razmerje vzdolžno raztrešči. Popolnoma vseeno je, kje se spolno udejstvujesh in združuješ. Ta dejavnost je neuspešna. Takrat je osebek vstopal na vlak kot »moški« ali kot »ženska«; lahko bi pa celo brutalno rekli, da so vstopale le »ženske«, saj so »moški« na nek način že vselej bili vstopili. »Moški« so že vedno bili umeščeni na vlak zgolj kot čisti utrošek libidinalne ekonomije, kot tisti, ki so verjeli, da spolno razmerje obstaja, da uspeva, da gre. In bogme, to je bilo takrat epidemično. Mnogi so koncali na grmadi, pa tudi nauki Franceta Prešerna so bili cenzurirani — kopirani med ljudstvom. Ženske so torej vstopale na vlak samo zato, da bi izkoristile njegovo uporabno razsež-

nost: nič se ne slepimo, če trdimo, da so ženske vstopale nesekuirane, nevbzburjene, saj so v vlaku videle zgolj prevozno sredstvo, s katerim se lahko peljejo.

Kot vidimo je bila železnica že takrat vredna resne obdelave, saj so njeni ideološki kaveljci zavozljali subjektov falos. Subjekte tedanja občestva lahko razdelimo na tiste, ki se »peljejo z vlakom zato, da bi dospeli drugam« in na tiste, ki se »peljejo z vlakom zato, da bi dospeli k spolnemu razmerju«. Prva množica je bila zaznamovana kot »ženska«, druga pa kot »moška«: na vlak se je vtpalo kot »moški« ali kot »ženska«. Drvenju te paradigmatike dihotomije se ni izmaknil nihče. Vse potrebno spolno izkustvo je subjektu prilpilila železna cesta. Samo spolno razmerje se je pa izmuznilo — realnost te nemožnosti je bila pa še kako spolna.

Danes pa železnica naše razposajeno in prekaljeno občestvo podolžno razreže tako, da osebki, ki izkoriščajo usluge »jugoslovanskih železnic«, ne zmorejo, da sene biparadigmatko razdelili na »KADILCE« in »NEKADILCE«. — V to zainteresirano dihotomijo so osebki — v najstrožjem smislu — interpelirani in šele to čudno dejstvo jih dela enakopravne udeležence v železniški cirkulaciji. Na vlak subjekt že vedno vstopi kot »kadirlec« ali kot »nekadirlec«. To je pa pravzaprav zelo težak in zoprn posel. Dobro je poznati nekaj temeljnih trikov, sicer lahko zabredemo v hude zagate in sitnari nam baš tisto polovičarstvo, ki ga sprejememo šele ob dvigu glave, ko uzremo betežen napis nizko nad vrati. Ta interpelativni napis — zapis pa krasi jasnost, kratkost, jedrnatost, udarnost. Predvsem seveda kratkost odlikuje tovrstne napise. Najkrajša možna varianta zapisa se glasi seveda:

»KADILCI« — »NEKADILCI«

To je seveda bažična, minimalna sintagma, ki pa je prav v tej legi nemožna. Sicer strogo indikativna izjava ostane brez potrebnega normativno-evaluativnega repa, ki vzdržuje konsistenco interpelativno-identifikacijskih mehanizmov in avtomatizmov: ves se vrsti zgolj v svoji plahi, previdni in neumni opisnosti. Indikativna izjava je reduktivna na ta kontekst, imaginarna in neprilična, torej konceptualno nezadostna. Zato nad vrati lahko preberemo napis:

»ZA KADILCE« — »ZA NEKADILCE«

Nemara bi kdo lahko tudi pomislil, da sta dvojici »Kadirli/Nekadirli« in »Za kadirce/Nekadirce« tavtološki in gre zgolj za slogovno brkljanje. Tavtološki sicer nista, imata pa neko posebno ra-

zmerje, ki ga moremo odčitati kot nemožnega prav v meri, v kateri indikativni del jemlje normativnega za celoto, oz. v meri, v kateri je normativno-evaluativna izjava (»Za kadirce/Za nekadirce«) izpeljana iz indikativne (»Kadirli/Nekadirli«). Izjava »Za kadirce/Za nekadirce« vpelje razsežnost nekega normativnega, evaluativnega presežka, ki pa ni nikarkršen umetniški, slogovni, metaforični višek, pač pa ravno tisti »interpelativni« presežek, ki zgrabi subjekta za zadnjico.

Izpeljava normativne izjave iz indikativne je nemožna in realnost nemožnosti subjekta razoroži. Napis v svoji materialni utemeljenosti potnika uči osnovnih moralnih principov, kodeksov lepega vedenja in olike. Kako to?

Recimo, da sedimo v vagonu »za nekadirce«: če kdo priže cigareto ga jezni sopotnik takoj opozori, da je vagon »za nekadirce«, nikakor pa mu ne zabrusi: »vi ste kadilec«, saj ni bebec, kajti njegov sopotnik prav to počne, namreč kadi in po definiciji je kadirlec tisti, ki kadi, torej tisti, ki priže cigareto. Sam napis »za nekadirce« torej nekadircu ponudi primerno narativno logiko, oz. (z drugačno drugimi besedami), napis mu ponudi prave in pravilne besede.

Če bi mu rekel: »vi ste kadilec«, bi s tem priznal, da sam prezira kadirce, torej povedal bi resnico, namreč prav svojo resnico in zadrego. Ta pa je zelo neugodna, saj v primeru velike gneče in obče zasedenosti »nekadirskih« vagonov le-ta potnik-nekadirlec (že načelno) ne bi smel v nezapolnjeno »kadirskega«, ko pa je meja tako nedvoumno izrisana.

Če denimo sedeš v vagon »za kadirce« priznaš, da je drugi vagon zate prepovedan, saj pripada registru »za nekadirce« in z njim lahko razpolaga le »nekadirlec«. To pa zavnavlja takoimenovano konstitutivno pravilo institucije lastnine. Vsak subjekt se mora prepoznati zgolj v eni izmed dveh točk, eno si pač mora prisvojiti kot svojo lastno. Na vsak način se je dobro prepoznati v eni, sicer na vlaku pravzaprav nimaš kar početi. Prepozna pa se vsak. Tako postane enakopraven potnik, le tako lahko pride do besede.

Povsem jasno je že, da napis učinkuje kot regulativno pravilo, kot nekakšna specifična oblika prikritega imperativa, ki osebe inavgurinalno strukturira—interpelira, ter jim podeli pravo in pravilno pozicijo v vlaku. Subjekta pa napis razcepi prav v meri, v kateri ga mora nenehno jemati kot kategoričnega, dejansko pa je (napis) sam po sebi iz reda hipotetičnega imperativa, saj v subjektivni osebnosti nedvomno ne piše ali je kadir-

lec ali nekadirlec, poleg tega pa mu tudi ne pravi, da se mora umestiti v pravi in pravilni vagon, pač pa, da se mora pravilno prepoznati in obnašati. Nekadirlec se lahko namesti v vagon »za kadirce«, le izdati se ne sme — ne sme protestirati, če kdo priže cigareto.

Kadirlec se lahko namesti v vagon »za nekadirce«, le izdati se ne sme — ne sme prižati cigareto. Zato je nujno in pomembno in koristno, da subjekt napis ne vračunava kot hipotetičnega, pač pa kot kategoričnega.

Vidimo torej, kako železnica subjekta vedno prereže — paradigmatko. Ostrina razkola med kategoričnostjo in hipotetičnostjo bi se lahko vsaj začasno nevtralizirala z gesto, s katero bi na eno stran vagona namestili napis »Za kadirce«, na drugo stran vagona pa korelativni napis »Za nekadirce«.

Vzemimo eksemplarno situacijo z dvema subjektoma. Kot je obče znano so v proletarskih vlakih sedeži obrnjeni en proti drugemu, tako da si naša subjekta sedita nasproti. Zaradi sramu (pred drugim/Drugim) jima seveda pogled zdrsne navzgor (v zobe samemu Drugemu). Zagledata napis: eden zagleda napis »za kadirce«, drugi pa napis »za nekadirce«. Vendar tudi subjekta nista nekaj »objektivnega«, »nevtalnega«, pač pa sta že vselej zaznamovana s kadirskim ali nekadirskim predznakom. Tako so možne tri oz. štiri situacije.

1.) ČE STA OBA NEKADILCA: Tisti, ki vidi napis »za nekadirce« je čisto pomirjen, saj je vendar nekadirlec, medtem ko oni, ki vidi napis »za kadirce« napeto čaka, kdaj bo sopotnik prižgal cigareto. To pa se seveda ne zgodi nikoli.

2.) ČE STA OBA KADILCA: Tisti, ki vidi napis »za kadirce«, bo mirno prižgal cigareto, medtem ko bo oni drugi tudi prižgal cigareto, saj si bo rekel: nisem sam. Če si jo prižgal on, potem si jo bom tudi jaz.

3.) ČE JE EDEN NEKADILEC, DRUGI PA KADILEC:

a) Če vidi kadirlec napis »za nekadirce«, nekadirlec pa napis »za kadirce«, se ponovi situacija št. 1.

b) Če pa vidi kadirlec napis »za kadirce« in če vidi nekadirlec napis »za nekadirce«, postane situacija radikalno militantna in bojevniska, kar pa je seveda na neki način paradoksalno, saj prav v tej situaciji subjekta dobivata svojo zrcalno-simetrično podobo, zadaneta ob lastno željo, na katero potem pričuta svojo bit. To pa ju žene v boj.

MARCEL ŠTEFANČIČ junior

SENTIMENTALKA

POBEREM JIH IN JIH PODRŽIM V ROKAH. TA VONJ — ZDIJO SE MI TEŽKE. — AMPAK TAKO, KAKOR MOGOČNE V SVOJI MATERIALNOSTI. MOŠKE HLAČE — SRH ME SPRELETI. DRHTENJE JE ZNAMENJE STRAUH PRED NENADNO AGRESIVNO PRIKAZNIJO TEGA TUJEGA PREDMETA IN ŽELJE, DA BI SI GA PRISVOJILA: NESEM SI GA K LICU IN SE PODRGNEM OBENJ! HOČEM TO. NAJTI MORAM MOŠKEGA!

sonce je močno, da me boljjo oči. lepljiv občutek: obleka iz črnega lodna, prameni las, kotički ust. kasarna ob kasarni. v eni od njih služi srečko. čevlje imam sive — od prahu, tišljivo me, tudi prsti na nogah so zlepljeni. neskončne ograje. ne znajdem se v tem mestu, tesno mi je. nikjer nikogar. svetloba v oknu barake za ograjo me pritegne. čakam. vrata se odprejo in na pragu stoji oficir. »je srečko tukaj?« ga vprašam. previje video kaseto: film o razvoju orožja. ekran niza sličice tehničnih načrtov orožja in prizorov, kako se je uporabljal v vojnih. zapikuje se, odrobljuje, reže, seka, zabada, drobi, zastruplja, kuži, strelja, razstreljuje, bombardira, torpedira, minira... šprica, cedi se, razleti, razgalja, razpira... več mesa se uniči pred mojimi očmi, bolj vznemirjena sem. kakor da bi se vsa ta destrukcija dogajala v moji nožnici, se tresem od užitka, ko končno na enkratno zažari nevtronska bomba, kri, prelita v

filmu, bruhanje vame in pride mi. »mirno!« tunel je vlažen, spolzek, ne morem stati, lovim ravnotežje, povelje mi tiči v prsih kakor grožnja, poskusim se oprijeti tovarša, drčim že nekam dol, ujame me za njegovo mednožje, med nogami ima rešetke. tudi on je spolzek, njegov plastični kombinezon je slinast, kožnate barve je, kakor je kožnate barve tudi glina v tunelu. vsem se vdira, vsi v vrsti si prizadevajo, da bi strumno stali, medtem ko nas poveljniček se zadnjič pregleduje.

svetloba liže skozi tanko režo. kaj je za njo? sovražni vojaki? minsko polje? strah mi stiska goltaneč, rob reže je oster, ko plezam skoznjo; znajdem se na prostranem zelenem travniku. od obzorja do obzorja ena sama travnata ravan. nobene vzpetine, nobenega drevesa. nikjer ničesar. samo močno sonce, toplota. stojim otrpla od ugodja. zamaknjena v to brezkončnost. nenadoma zagledam srno. kar tako leži ob čakalnici avtobusne postaje, okrog nje pa so se nagneti šolarčki. prerinem se k njej. prvič vidim živo srno. tako velika je. pobožam jo, tako topla je. zimski mrz me ščiplje v roke in obraz. vzamem nož iz žepa in poklekem. močno moram zarinitti, da predre njen trebuh. ven se vlije kri, gosta, topla. v taknem roke vanjo in glavo položim v tekočino, ki izteka. diši. diši. ta vonj me uspeva. ko vstanem, se zazrem srni v oči. široko razprte so in vlažne. sredi čela ima veliko črno luknjo. srbi me vneta koža na obrazu. vzdružena je, ker mi čez čelo visijo mastni lasje. njihov vonj se meša z vonjem, ki se širi izmed

mojih nog: sok moje nožnice in urin. tako močan je, da plavam v njemu. počasi se vračam domov. pozno ponoči je. nikjer nikogar. slišim samo ritem strojev v tovarnah. ogledujem si visoke črne dimnike, pločevinaste strehe, stebre s svetlobnimi signali, stopnišča in zunanje hodnike, ki so vsespovsod, zgradbe brez oken z rdečimi opozorilnimi napismi, kupe železja na dvoriščih... naslopih se na veliko žično ograjo da bi si prižgala cigareto. »smem?« iz teme mi moli vzgjalnik mišičasti orjak. popolnoma golo lobanjo ima in dolge črne brke. ko ukreše ogenj, opazim, da ima zeleno kožo. na sebi ima samo spodnjo majico in ovjovs pleniacami. »vse je tako brezupno,« zastokam, potem ko potegnem prvi dim. »poročena si s svojo materjo,« mi reče.

»ah, utrujena sem.« vzame me na svoje roke in me odnese domov. položi me v posteljo, leže poleg mene in me objame. zaprem oči. bežno me poboža po obrazu, mi podrgne ramena s pestjo, položi svojo glavo med moje prsi in pritiska obnje svoja lica. zvija se nižje in mi liže popek, medtem ko njegove roke gnetejo moje boke. vzpne se na kolena. začutim njegove kosmate noge ob svojih stegnih.

obrne me na bok, zdrsi z jezikom od mojega tilnika do razpoke med ritnicami in sede nanje. ima velika, težka jajca. noge spodvije pod moje prsi in se z nožnimi prsti igra s prsnimi bradavicami. potegne me izpod sebe, me dvigne k svojim ustom in mi začne sseljati sramne ustrnice. njegov jezik je

slinast in trdi. s koleno mi stiska prsi. iztegnem roke nazaj in ga zgrabim za zadnjico. spusti me na posteljo, mi dvigne nogo na rame in se zadre vame. njegov ud je širok, ne prodira vame, samo počasi se vrti in se tre ob stene moje nožnice, kot bi bil iz marmorja. steklo je motno, vendar barve žare skozenj. izložba je polna mamljivih drobnarij: šminke, laki za nohte, svinčniki za senčenje vek, pudrnice z ogledalci, parfumi v drobnih stekleničkah vseh mogočih oblik, ogrlice — plastične, kovinske in iz dragocenega kamenja, zapestnice, prstani, uhani, okrasni glavnički z vgraviranim vzorcem, kreme v najrazličnejših škatlicah, umetne trepalnice, škarjice in pilice za nohte... vstopim trgovino. temačno je in zatoхло. police so prazne, žamet v steklenih predalih je siv od prahu. sredi prostora leži prevrnjena lestev. s tekočih stopnic zagledam dolgo črno postavo mrtvaško bledega obraza. prerinem se skozi množico in mu stisnem komolec: »kdaj si se vrnil, dejan?« pogleda me, kot da bi se prebudil in se zmeden nasmehne. »kje je srečko?« me vpraša. »tukaj dela, na sociološkem oddelku. greva k njemu?« »ne, ne, nočem, da bi me zdajje videl,« mi odvrne strasaje z glavo. »ne povej mu, da sem tukaj.« nekaj časa se mi še smehlja in mežika, ker je brez očal, nato pa se posloviva. srečko zлага papirje na pultu. povem mu, da sem srečala dejana in odpraviva se ga iskat.

lela b.njatn

glej str. 13

TRG OSVOBODITVE: TRG REVOLUCIJE

»Mesto je diskurz in ta diskurz je zares govoričca«, nam je povedal R. R.Barthes. In kot takega, kot diskurz, mesto neprestano beremo: prostor v svoji označevalnosti vedno govori (drugače: ga govorimo mi, ki v določencem prostoru bivamo). Znotraj diskurzivne verige nastopajo relativno diskskretne enote: ulice, trgi, četrti..., katerih »pomenskost« je različna, na privilegiranih mestih nas označevalec dobesedno zasuje. In ne skrivamo mnenja, da je takšna diskretna enota Trg osvoboditve: privilegirana je v svoji diahronosti (niz: Emona—vicedomski vrt (kapucinski samostan) — Zvezda (Kongresni trg) — Trg revolucije — Trg osvoboditve), kot seveda v svoji sinhroni mreži.

Trg je obkrožen s stavbami, ki nas mamijo v ve-

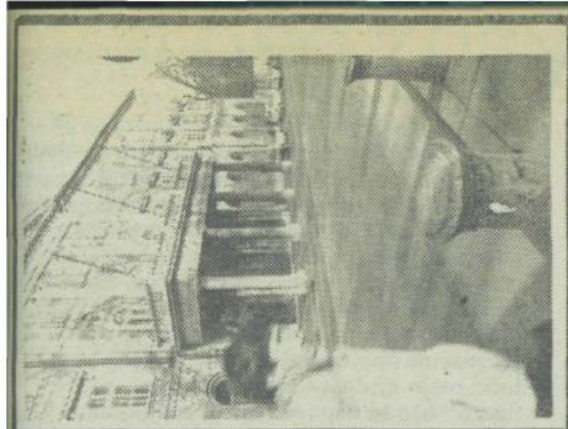
rigo označevalcev, izdajajočih temeljne slovenske fantazme. V diagonali Mestna knjižnica — Kazina razbiramo za slovensko kulturo tako značilno (in usodno — Prešeren!) strukturo: Iz Narodne kavarnе (arhitekta Jagra), katere lastnik je bil Krapež in ki je bila prva s slovenskim napisom v Ljubljani (1898), se je preobrazila v kraj kulturne besede — Mestno knjižnico. Kazina, ki jo je leta 1837 zgradil Casino Verein, in je bila zbirališče Nemcev, je postala mesto boja prebujajočega se slovenstva, o čemer so pričala razbita okna na omenjeni stavbi. In kot vemo iz zgodovine, smo Slovenci prišli do svojega: omenjeni Krapež je kupil Kazino in jo spreminil v slovensko Kavarno Zvezda (kamor je zvičajnost uma v svoji naprednosti postavila tudi prvi Jazz klub). Danes se v kla-

sicistični stavbi skriva Univerzitetna konferenca ZSMS, ki sicer še ni doživela razbijanja oken, pač pa mora krepko krpati svojo razbito strukturo. Zdi se povsem legitimen sklep: slovenska kultura in politika temeljita v gostilnah, kavarnah (da ne bomo obsojeni spregleda opozicije mesto — vas) in na neuslišani ljubezni.

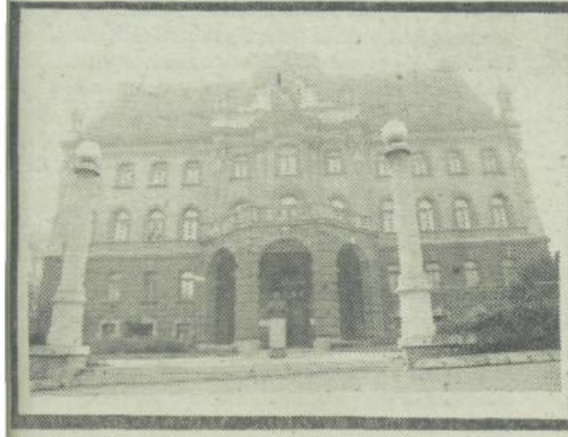
Za svoje mesto reprezentacije si je Trg osvoboditve izbralo tudi šolstvo. Šolska reforma nas je oropala možnosti, da bi onkraj Titove ceste postavili Gimnazijo Ivana Cankarja (toda mesto pač vedno že gradimo — kot izhaja iz temeljnih potez označevalca — kot ladjo Argo), zato pa nas postavi v samo jedro našega reformiranega šolstva. Srednja medicinska šola, ki se je razšopirila v prostorih nekdanje gimnazije, prebiva v nekdanj, tako

rekoč, sakralnih prostorih: tu je bil samostan in samostanski vrt, ki se je nekdanj širil tja pod današnjo Maximarket. Neubranljivo je priznanje, da naše socialistično šolstvo izvira iz cerkvenega. Sicer je bil vloženi nemajhen trud v izpodrinjenje religije: samostansko—cerkveno stavbo je dobesedno izpodjedel (arkade pod katerimi dandanes hodimo, pač niso od nekdanj), toda v sredini nas nedotaknjena pozdravlja baročna Uršulinska cerkev, v posmeh vsem komunističnim borcem ateizma. (za religijo, posebej pa za Cerkev, se zdi mnogo bolj nevarno tisto, kar nam odkriva nek drug pogled z bolj oddaljenega stojišča: ob obeh stolpnica h ozadju, veličina cerkve bleđi).

(Nadaljevanje na 11. strani)

Desno od Uršulinske cerkve (gledano proti Ljubljani) imamo opravka še z dvema šolskima stavbama: Elektro—tehniška šola, kamor je zahajal njega dni tudi Ivan Cankar (seveda, ko je bila tam še realka). Predvsem pa je tu slovenska Alma mater. Šolski ideološki aparat države je vedno tesno povezan s politiko: od tod, z balkona stavbe univerze, nas je 10. maja 1945 pozdravila prva narodna vlada. Zanimiva pa je tudi tista sprega, ki je v novoustanovljeno Univerzo postavila skupaj tri študije: pravo, teologijo in filozofijo. Slednja se je v svoji zvižčnosti odcepila, oba ideološka študija pa bi verjetno zlahka vztrajala skupaj, če ju

ne bi tako radikalno očela revoluciji, ki ustudente teologije sploh izbrisala iz registra študentov vrednih vpisa v Univerzo (tu bi morda lahko nadaljevali v smeri nujnosti izvrženja dela, kot pogoja Univerze, Uni-verte...) Tako pa se Univerza danes druži zgolj s pravniškim hierarhičnim formalizmom, kar ji nedvomno še kako pristaja. Da pa Univerza vendarle ni okostenela, petrificirana, nas prepričuje šolska reforma. Toda njena vmeščenost v deželni dvorec kranjski nam je živ opomin pred dejanjem, ki si ga je zadalo usmerjeno izobraževanje: povratak v cehovstvo, fevdalne privilegije itd. (Ugovor, da je dvorec dograjen šele v tem stoletju v ničemer ne prizadeva te njegove konotacije). Da pa ima označevalec tudi smisel za cinizem, nas prepriča vmeščenost reprezentativskega mesta tako repetitivnega diskurza, kot je univerzitetni, na trg, kjer lahko pobesnelo kroži, ne da bi zadel na posamične fakultete, ki jih je politična modrost razpršila po vsem mestu, da ne bi prišlo do potencialno nevarnih zgoščanj študentske populacije.

Desno od Univerze stojita dve reprezentativni stavbi naše kulture: Filharmonija in Slovenska matica. Filharmonija (Tonhala — kot nas opozarja spomin) je pač mesto, ki pove marsikaj o naši kulturi, našem strahu pred tujim: to je mesto, kjer je Ljubljana izrekla svoj odločni NE Schubertu (ko je iskal zaposlitev) in vsa sedanja napihnjena slovesnost ob Mahlerju je zgolj naknadna kompenzacija.

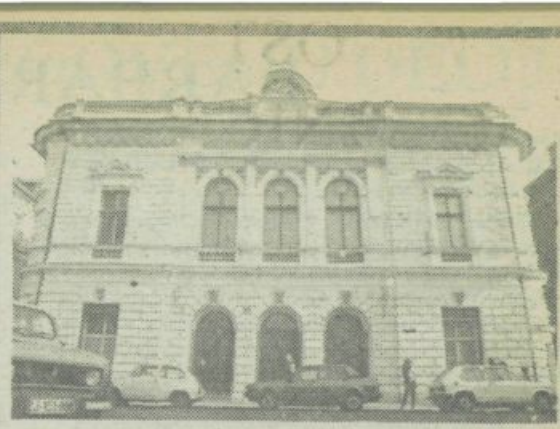
Trg osvoboditve pa, vplet v diferencialno mrežo označevalcev, svoj »pomen« dobi šele v opoziciji s Trgom revolucije (na kar nas opozarja, v diahroniji, predhodno poimenovanje Trga osvoboditve ravno kot — Trg revolucije). Zaradi danes že razvpite prednosti sinhronije pred diahronijo nas sedaj ne zanima zgodovinski razlog preimenovanja. Če je danes pot od OSVOBODITVE do REVOLUCIJE možna le skozi podhod Titove ceste (in naprej po Plečnikovem trgu, kamor se je vpisal slovenski punk s preimenovanjem v Johnny Rotten square) je pač potrebno najpoprej analizirati sinhrono strukturo obeh trgov.

Slovenska skupščina, kot najvišji organ socialistične oblasti delavskega ljudstva, si je poiskala bolj primerno mesto kot je Univerza: obkrožila se je s trgovino (Trgovska hiša Emona), bančniš-

tvom (Ljubljanska banka), industrijo (Iskra, seveda z vodstvenimi predstavniki) in seveda kulturo (KDIC). Srmežljivo se tu sem stiska tudi ideologija (Marsistični center). Na revolucijo kajpak, kot že ime pove, ni pozabljeno. Le da je transsubstancirana v večno luč pred oltarjem Revolucije. In zdi se, da je njena funkcija natančen korelat funkciji večne luči v krščanskih cerkvah: ko bo (bi) ugasnila v najsvetejšem, ni več boga. Petrifikaciji revolucije (v tem primeru bi lahko brali: grobi materializaciji države) natanko korespondira spiritualizacija revolucije: v tej točki se sama v sebi (s)prevrne v protislovni pol. In če nas tovariš Stalin poučuje, da je revolucija delo množic, bi mu lahko v brk vrgli Kardeljev spomenik (ki naj mu pove resnico v dialektičnem boju). Spiritualizacija revolucije pa je lahko skupščini zgolj v oporo, tako kot jo s hrbtni strani tiho podpira CK ZKS.

Prek Trga osvoboditve je njega dni tekla močna erotična vez — promenada. Dandanes je izginila: drži se le še ob samem robu (Platana, ki vabi vase ljubljansko jaro gospodo), sicer pa se je preselila, kot se spodobi erotični vezi v mestu, bližje k vodi, Ljubljani. (Gre za niz Tromostovje—Makalona—Roža—Zlata ladžica—Suštarški most itd.) Na samem Trgu osvoboditve je še ostal del namenjen pešcem, na Trgu revolucije, pa je konsekventno izpeljano izrinjenje erotike: ljudje se na njem pojavljajo le kot obiskovalci določenih institucij. V trikotju med banko, KDIC in Iskro nas kaj lahko spreleti občutek karkovskega prostora, za kar gre nedvomna zasluga arhitektu, ki je zaslužil to dimenzijo neke konstelacije institucij. (Pa tudi do policije od tod ni daleč.)

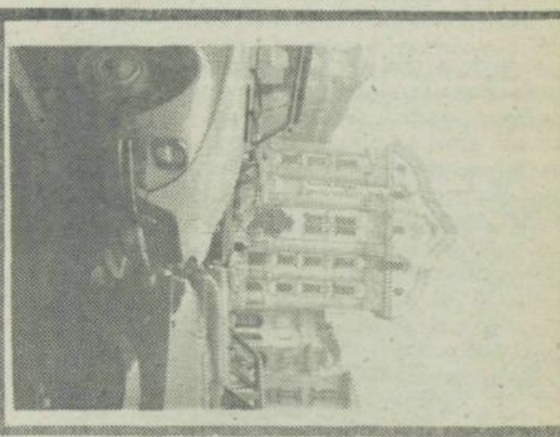
Na nekem drugem, občejšem nivoju pa nam opozicija OSVOBODITEV: REVOLUCIJA (ki se sicer tako zvesto spenja v enotnost v vseh učbenikih naše polpretekle zgodovine) deluje naravnost shizmatično, cepitveno, razkolniško. Osvoboditev se zadržuje v starem, na mestu, kjer je paradigmatična zgoščena diahronija: Trg osvoboditve nas nepreklicno veže v zgodovino, kljub segregativnim gestam izvršenimi konec prejšnjega in v tem stoletju. Kip Emonca, porta pretoria, nas, kljub Plečnikovim posegom, opominjata na zgodovinski humus, na katerem stojimo. In če je srednji vek popolnoma cenzuriran, pa nas ime

Zvezda vpotegne v francosko porevolucijsko dogajanje, nas vključi v zgodovinsko sodobnost, če že ne historično. Ker se je v Ljubljani prav po ženevsko odločalo o siciljanskem kralju, smo dobili še Kongresni trg, na katerem so se postavljali spomeniki Radetzkyu, Aleksandru itd., vse dokler ni revolucija v zanosu pomedla s starim svetom.

IN REVOLUCIJA? Revolucija pa revolucionarno stori korak naprej v krasni novi svet, in si prisvoji nov trg.

Jane Marinko

PISMA TRIBUNI:

SPOŠTOVANI TOVARIŠI »TRIBUNASI«!

Dragi tovariši. Naj se vam že v naprej zahvalim za pozornost, ki jo boste morda poklonili mojemu pismu. Želim si, da pismo ne bi romalo v koš in da bi nanj — v kolikor vam to čas dopušča, dobil kratek odgovor.

Veste, tudi jaz imam svojo filozofijo. Sicer je res, da vsak človek filozofira po svoje, vendar so razlike. So pametne in neumne, dobre in slabe filozofije. No vidite in jaz vem, da celo čutim, da imam pametno in dobro filozofijo, tisto, ki krasni vsakega klenega Slovence in dobrega proletarca. Verjetno se tudi vi čudite moji neomajni trdnosti prepričanja. Saj veste, ljudje pravijo, da je najboljša sredina, da prevelika gorečnost tudi škodi. Toda, ne morem si kaj, da ne bi utonil v ognju strasti, ko preberem v vašem časopisu parolo kot na primer »naj živi proletarska revolucija« in si zamišljal tiste veličastne trenutke v nacionalni zgodovini, ko bomo našo domačo grudo dokončno očistili vsega tujega, nedomačega, nenaravnega, ko bo naš človek zopet trdno zasidran v rodni grudi, ki mu je sok in duša življenja. Kako, prosim vas, naj bi ne bil vzradošen, ko pri še katerem človeku zapazim tisto ostrino duha in nravi, ki se je kalila pri našem kmetu v stoletnih bojih z naravo in poganskimi barbari.

Toda dovolj o tem. Oprostite mi, kajti v svoji gorečnosti grem marsikdaj predaleč. Pravzaprav sem vam hotel nekaj predlagati glede »Tribune«. Sem namreč strastni bralec tistega, čemur se navadno pravi »zaupne besede«. Saj veste, gre za vprašanje bralec o nekoli bolj intimnih problemih, o tem kako se pristojno približati nežnemu, ljubljenu spolu, pa vprašanja »ali je dovolj dolg« in »koliko časa naj trajaa«, pa kako in kolikokrat in podobno, kar je sicer nekoliko neukusno in neprijetno, vendar zakaj ne, saj smo vsi krvavi pod kožo. No, hotel sem vam pričarati svoje občudovanje do takšnega načina komuniciranja med ljudmi, ki je ena od največjih pridobitev sodobnega človeka in ki v bistvu tudi odraža naš sistem samoupravne demokracije: s preprostimi, vsem razumljivimi besedami, razložiti, raztolmačiti težave, ki tako mučijo vsakega od nas in ga tako tudi potolažiti. Verjetno je vsem nam jasno, kako močno pomagajo besede, da ne rečem kar tovariška kritika: »bo že bolje« ali »niste edini — tudi drugi imajo podobne probleme kot vi.« To je tisto — borimo se za samoupravne medčloveške

odnose! Za tisto čustveno toplino med ljudmi, za tisto tovarištvo, varnost, ki jo lahko nudi le tisto jedro, atom, celica, ki je steber vsega kar krasni človečnost kot vrednoto, družina. Zato, dovolite mi in me razumite, naj tu na tem mestu vzrojam in zakričim: »Ljudje, za boga, bodite človeški, razumite, sprejmite usodo svojega sotrpina! Za boga kurčevega — ljudje, ljubite se med seboj!«

No vidite, zopet se mi je enkrat strgalo. Toda, razumite me, vsa ta gorečnost, sla po človečnosti mi dejansko vre iz srca. In kdo bi po vsem tem dvomil, da nimam problemov. Ne, ne mislim tistih, no tistih s spolnostjo (seveda imam tudi te probleme, vendar sem tu še vedno vzdržan in kreposten po zaslugi neke meni nepojmljive življenjske sile), temveč politične. Verjemite mi, takoj ko kje kaj zasmrdi po politiki, mi pada tema čez oči. In ko skorajda ni stvari, ki bi ne smrdela po politiki. Pogledje samo naše časopise, »Delo«, »Nedeljski dnevnik«, fantastično branje in morda še kakšen »Komunist«. In ko tako berem in mi pada tema čez oči, ker vlada vsepovsod anarhija, kaos, ker je vse skupaj na poti v pekel in ko iščem zlodejca, ki je kriv za vse skupaj, si mislim, kako bi mi, jaz, vi »tribunašič«, pa še kdo, skupaj pregnali, zdrobili, zmilničili tiste kmpolitne intelektualce, ki jim ni mar domovine in rodne domačije pa tiste, za katere pravijo, da služijo pri nas svoj kruh, v resnici pa so tu, da nam bi ga odvzeli, nas odrinili, pregnali; poleg vsega tega pa še nadlegujejo naša slovenska, z devištvom krepstna dekle-ta.

Spet sem zašel s poti. No, ampak takšen sem. Anyhow, hotel sem vam predlagati, da bi kot posebno rubriko v »Tribuni« uvedli »politične zaupne besede«. Kajti že samo to, da sem svoje misli prelij na papir, že samo to, da sem se lahko zaupal tako razumevaajoči instanci kot ste Vi, mi je odleglo bolj, kot si mislite.

Tisto kar od vas pričakujem, res ni veliko. Zgolj razumevanje, tovariško besedo za mojo gorečnost, ki je kot vidite resnično dobra, prava in do zadnje besede slovenska in zato humana. Sicer pa ne dvomim o vas. Vaše razumevanje majhnih, a zato nič bolj bolečih političnih težav posameznika, odseva z vsake strani Vašega Časopisa.

Naj vam ob tej priložnosti voščim vse najboljše ob bližajočih se novoletnih praznikih. Naj vam zaželim vse najboljše na poti v preteklost, v tiste čase ko je človek v človeku še videl človeka in smo z ljubeznijo zrlji v očeta države.

Se vam zahvaljuje za vašo ljubljivost: Jože Weinsenbach Ljubljana

njuno kolizijo (potekajočo na specifične načine dela sanj) v katerih beremo subjektive potlačene misli. Beseda »vzhodnjaška« je pač lep primer kontaminacije motene besede (po vsej priliki — vzhodnega, vzhodnejšega) in moteče besede (našega): jugoslovanska privilegirana izvedba socializma je ŽE tako blizu vzhodnejši izvedbi, da je ta že kar naša izvedba.

Tu spodrsnjaj vidi dlje, kot nam hočejo pokazati naša občila (v primeru, ko jim uspe krparija), ko nas prepričujejo o naši pomembnosti v svetu, češ edino naša delegacija je bila ob pogrebu tovariša Brežnjeva sprejeta v avdienco (razen seveda držav bloka). Spodrsnjaj nam pove: seveda, ko pa smo s tem bili pripoznani kot njihovi, njihovo vplivno območje.

In ve še nekaj: vse resolucije nam ne bodo ubranile tega zasuka, če pa v dejanskost pogledajo zgolj restriktivni ukrepi, ki se vzljavajo gospodarstvu okoli vratu. In to ve tudi tovariš Mikeln, ki nam jasno pove preizkušeno formulo: Čim huje tem bolje! Branko Kosmač

TRIBUNASI,

ena sama pripomba. Nisem čisto razumel, a je to štos, ali kaj, predlagat Veselina Džuranoviča za Nobelovo nagrado za ekonomijo (glejte v Tribuni, številka 5/6), ker da njegov »doprinos na področju finančne teorije in prakse zasluži ustrezno priznanje« in še nekaj takih cvetk. Če je štos, je lahko smeh bolj kiselkast, če pa ni, pa še toliko bolj, saj je obče znano, da smo v velikem kurcu ravno zaradi naše finančne teorije in še bolj prakse in da smo v tej godlji, iz katere nas tako kmalu ne bodo izvlekle niti četverovprege vseh naših ekonomistov skupaj, ravno zaradi traparij, ki smo jih počenjali na področju »izgradnje materialne baze jugoslovanskega gospodarstva« (citarjam članek iz omenjene številke). V ostalih člankih prikazujete objektivno kritično sliko naše zabebane situacije in ste včasih mogoče še prenaljani pri sklepih, zato se zgornjemu nespoznanju čudim; drugače pa nimam bistvenih pomislekov pred kupovanjem časopisa, ki ga delate. Naročil sem bom pa drugo leto, ko bom imel nekje tisto famozno »stalno bivališče«, kot piše v vseh birokratskih obrazcih. Zdaj sem namreč »sad ovde sad tamo«. Za novo leto pa vse dobro in še boljše, če je to v tem letu in v tej državi sploh možno!

Janez Stružnik, inez nekaj let študent IV. letnika ekonomije

Živjo,

s tem pismom me smatrajte za naročnika vašega časopisa Tribune. Moram se naročiti, ker je to edina pot, da ga sploh dobim v roke, saj sem bolj poredko v Ljubljani, kadar pa sem, pa nikjer prodajalcev. Tako berem prijateljve izvode, saj jo on dobiva na dom, čeprav ni več študent. Ampak tako ne gre, zato sem se naročil. Sicer pa mi kolegi pravijo, da niti prodajalci niso prava rešitev, ker menda ljudje hitro pokupijo Tribuno, tako da se je treba včasih pošteno zagrebsti, če jo hočeš dobiti in prebrat. Kaj pa če bi jo začeli prodajati v kioskih? (No, saj mogoče jo že, pa jaz ne vem za nobenega. Če to obstaja, bi bilo pametno objaviti seznam, kje je Tribuna dostopna). Dejstvo pa je, da je vedno boljša in boljša, tako po vsebinski kot grafični plati. Udarnih tekstov je sicer kar precej, občutek pa imam, da bi bilo treba osti nabrusiti do skrajne meje, saj je družbena situacija danes taka, da terja ostro kritiko, ne pa pavšalnega božanja, ki se v velikih časopisih (medijih) razglaša za kritično, v resnici pa ne seže niti pod kožo, kaj šele v globino, kamor ste po mojem mnenju segli vi. Članek o izjavi Staneta Dolanca je bil argumenti-

rano kritičen, pa tudi pismo iz Beograda o demonstracijah okrog Libanona in Solidarnosti je bil kot na mestu, da je pokazal brutalne metode policijske represije. Le tako naprej tudi v Novem letu 1983 in tovariški (ponavadi vedno piše tovariški pozdrav, tokrat pa je to mišljeno zelo resno, ker se čutim tovariša vsem, ki mislijo kot jaz) pozdrav.

Vlado Bregar, študent VUŠ Radovljica

Zdravo, Tribuna!

Zdajle nimam kaj delat, ko Simčička (to je naša za zgodovino) nekaj naklada, pa sem se odločil, da vam pišem, ker je itak Novo leto pred vrati. Ker že nekaj časa — se reče, leto in pol — berem Tribuno, ki jo je naročil brat na svoj domači naslov, čeprav študira v Ljubljani, lahko rečem, da je dober časopis. Saj dost ne štekam, ampak članki od letos so razmeroma drugačni od tistih iz lanskega leta, kritično spico se da v njih razbrat tako zelo, da se čudim, da take sploh spuščate v tisk. To je res super, da se pove, tako kot je, o odgovornosti in teh pizdarijah, ko ni pri nas nobeden za nič kriv. Jaz ne vem, kje se zgubi odgovornost, ampak pot do rezultata, ki pove, kdo je kriv, je najbrž tako ovinkasta, da birokrati zmeraj izvlečejo celo kožo, potlej se pa plodijo kot zajci, drugače jih že ne bi bilo toliko, kot jih je, na vsakemu okenčku po dva.

Všeč mi je tudi rubrika pisma za Seksualnost in univerzo, ampak ne vem, če je najbolj prav, da ljudi malo (kar priznajte) zabebavate, čeprav majo ljudje čisto človeške probleme. Koji kurac je onanija državno škodljivo dejanje, če si ga zdrkam, je to moja stvar, pa konec. Najbolj pa sem navdušen nad zgodbo Soparno jutro in komaj čakam, da bo izšla v knjižni obliki (saj ste tako napovedali, ne?) Dovolj je bilo že jamranja o rožicah in nesrečni ljubavi, ta zgodba je čisto na drugi strani od slovenskega sranja. Tudi vaš pesnik Esad Babič — Car (a je to psevdonim?) je enkraten. Sploh ste se relativno poboljšali od lanskega leta, čeprav mate še cel kup pisanja, ki me čisto nič ne zanima. Saj vem, da ne more bit vsa Tribuna za vse bralce. Meni je všeč taka kot je in ko pridem iz vojske (jebena stvar, ta JLA) in se vpišem, kam še ne vem, bom ostal naročnik, ali jaz ali pa brat, če še ne bo končal.

V tem letu, ki se najavlja, pa sam trde in ostre bombe, pa da bi tko pisali, pa še boljše, kot dozdaj!

Andrej Cerin Stoparjeva 13, Celje

TISKARSKI SKRATelj

Tovarišu Milošu Mikelnu sledimo že lep čas ob njegovem kroničnem trudu. (Listi za kroniko 1982. leta — v Nedeljskem dnevniku) in nikakor ne zaman! Postreženo nam je bilo s primerom iz psihopatologije vsakdanjega življenja, ki ga nikakor ne gre zanemariti. V Nedeljskem dnevniku (5. december 1982) pod naslovom »Združeno ne—delo«, potem, ko nam tov. Mikeln razloži, zakaj so profesorji ekonomije spoštovani in kako je s političnimi tovarnami, beremo naslednji stavek: »Torej nekakšna jugoslovanska privilegirana izvedba vzhodnjaškega socializma.« (podčrtujemo mi). Pred citiranim stavkom je govora o težnjah nekaterih, da bi Jugoslavija poiskala oporo v teh sivih časih na plečih SZ. Seveda tovariš M. navede obilo razlogov zoper to nevarnost in svoje stališče podkrepil s težo citata B. Kidriča. Toda, potlačeno se ne da ugnati in vre na plano v spodrsnjaju. Seveda, nikakor nečemo podtikati nikomur namernih škrtarskih škrtateljnov, vendar že od 1901. leta skrate prepoznavamo kot spodrsnjaje, kažoče na interferenco moteče in motene misli, na

11. KONGRES ZSMS: Novo mesto 23.10.1982.

Znamenit in slaven dogodek: bratsko poziranje dveh socialistično razganih kolektivov: RS in TRIBUNA prvič na istem posnetku. V zgornji vrsti so sami imenitni možje s Tribune, v spodnji vrsti pa popularni »viktorije« (njihova imena si lahko bralec prebere v predzadnji številki še bolj popularnega tednika »STOP«).

Da ne bo pomote naj povemo, da črka »V«, ki so jo s svojimi prsti izoblikovali tribunarji (zgornja polovica) nikakor ne pomeni »viktorije« ali česa podobnega, pač pa zaznamuje nekaj takega kot »VELA«!

NADALJEVANJE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Gotovo so individui v zmernem, normalnem primeru varni pred poškodbo ali smrtjo, vendar jim daje takšen slučaj čutiti nekaj pretečega — tako kot je po tem tudi ugodje, ki ga občutijo, res pravo. Preteče — in to je zelo važna točka — se ne pojavi primarno pred drugim ali pred drugimi občutki, temveč izvira iz lastnega občutka ugodja, iz lastnega telesa in se samo zrcali v drugih občutkih. Toda zakaj »samos«, ko pa je zrcalo bistveno.

Vloga, ki jo igra zrcalo, je vendar tako velika, da se v seksualni interes že lahko vmešata strah in celo obramba. Obramba, lahko postane zelo močna ravno taktak, kadar je močan interes. Naša psevdohedonistična kultura temu protislovju ni kos in vztrajno poskuša iz ekstaze odstraniti trpljenje, da bi ji tako ostalo samo čisto zadovoljstvo. Tako nastane iz seksualnega užitka sladkosnednost, iz »plesa« parodija na ritual. Če hoče žensko gibanje obdržati svojo radikalnost, mora prenehati s sodelovanjem pri domestikaciji seksualnosti, pri čemer nas hoče prepričati, da bi napočilo seksualno lagodje takoj, ko bi samo moški zapustili svoje polje, ali ko bi vsaj spoštovali ustaljene enoznačne zakonitosti, ki so jih formulirale ženske.

Jedro moje teze o bolečini v ugodju je to, da tiči »bolečina« v ugodju samem, da je ni mogoče povzročiti ali sprejeti, da ji ni mogoče deliti na spol, temveč grozi takorekoč vsakemu individuu, ki sploh išče ali najde ugodje. Odkar je moral patriarhat priznati, da so tudi ženske sposobne doživeti orgazem, bi se moral ločiti od predstave nekega elementarnega, čisto ženskega mazohizma (in njegovega nasprotnega pola, čisto moškega sadizma). Da dela to patriarhatu take težave, se kaže v tem, da je še vedno pretresen, ko verjame v žensko sposobnost užitka. V obtok je spravil pridržke vsake vrste. Ženska je pač sposobna viška, vendar... njena krivulja je nižja... zato si želi več orgazmov... potrebuje več nežnosti... in več čustva. Vse to pomeni za moškega pretinjo, da se zahteva od njega preveč in da ga lahko prizadane impotentnost.

Rada bi vedela, kako dolga bo s časom postala ta lista projekcij in obrambnih tehnik. Rada bi po-

svarila ženske: če to, kar nam prilinjeno pripisujejo (več orgazmov, več čustva itd.), izvlečemo in obrnemo proti moškim, nas to ne pelje nikamor. Ker to, kar nam pripisujejo, ne drži, nam tudi koristiti ne more. Čim močneje poskuša eden od spolov na polju seksualnosti diktirati svoje pogoje drugemu — namesto da bi spoznal, da obstaja temnjam dojmljivi smo za ugodje, tembolj pripravljeno bo tudi polje nasilja, ki nasladi tuje. S tezo poiščam presekatki gordijski

vozel: seksualnost je bispolna, dana nam je tako rekoč enkrat za zmerom, v eni podobi, in v tej podobi je v vsakemu, v vsaki med nami. Mi smo enospolni, vendar to pove mnogo mani, kot se je do sedaj domnevalo o nas kot posameznih seksualnih bitjih. Mislim, da se doživljanje seksualnosti, »ples« v ožjem pomenu, od spola do spola bistveno ne razlikuje. Če ne gledamo na seksualne funkcije, ki si jih pridržuje ženska, v zvezi z materinstvom, sta seksualno vzburljenje in spolna sla pri obeh spolih enaka, ne glede na to, katerega spola je telo, ki to občuti. Vse skrbno gojene »male razlike« (v »krivulji«, v želji po nežnosti itd.) se bodo postopoma izkazale za posledice spolno specifičnih poškodb in ne za genetične kode. Na primer to, da hočejo moški priti hitro k stvari, se ne pojasnjuje z njihovim večjim (biološko—seksualnim) veseljem po lotevanju, temveč s (historično opisljivim) izmaljenjem njihove seksualnosti, ki jim je očitno otežočala, da bi krenili na zapleteno pot k diferenciaciji njihovega doživljanja ugodja.

O značaju v ritualih »plesa« združenih elementov (gibanja, občutkov), po katerem proizvedujemo, lahko sedaj rečemo: za oba spola predvideva figure izmikanja, upiranja, bega, skrivanja. Ker pa ne bežimo samo pred bolečino, ampak iščemo istočasno ugodje, ki je z njo spojeno, obstajajo tudi figure — za oba spola — pristopanja k drugemu, odločitve, zasledovanja, odkrivanja, celo napada.

Te figure »plešejo« ne samo okoli ali stran od drugega telesa, temveč tudi okoli ali stran od našega lastnega telesa. Gotovo je eno od najbolj škodljivih povzdignovanih patriarhata, da je s svojim ozkim diktiranjem uvrščanja moškemu usodno zožal pot iskanja užitka s figuro bega, ženskam pa

s figuro drznosti.

Sicer se daje mnogim figuram prednost, figuram, ki individua opozarjajo na njegovo življenjsko zgodbo ali na njegov biološki spol. In povzetki? Naša kultura, ki se odlikuje s svojo vero v možnost, da se da narediti vse in vsakogar, postane čudno dogmatska, ko gre za vprašanje odpiranja seksualnih vlog. Vendar ne pogršam samo fantazije in eksperimenta z ozirom na razširitev tradicionalnih vlog—področij, temveč tudi sposobnost razumevanja določenega elementa z določeno vlogo kot dvoznačnega ali dvojno—dvakrat uporabljivega. Večina lastnosti ima komplementarno stran — ki je obrnjena mogoče navznoter ali navzdol—toda zaradi tega ni nič manj učinkovita. »Kakorkoli že stvar obrabamo« mrmrlja prosvetljeni, poučevati pripravljeni patriarhat »da je ženska bolj pasivna, je določeno pač z njeno anatomijo«. Če ženska, alarmirana zaradi izdalskega »pač« povpraša, kaj je s tem mišljeno, izve, da se pasivnost enači s tem, da si pripravljen prenašati nekaj ne—zaželenega. Želja po podrejanju — in vsako gospostvo mora skrbeti, da le-ta ne popusti — je v primeru moškega gospostva trajno pervertirala predstavo o seksualni pasivnosti. Celó, če naj bi se k tej želji ženske nagibale močneje kot moški — zakaj »pač«? To pomeni samo, da se boljše preustitijo situaciji, ne pa da se lahko lažje premagajo. Kakšna sreča je sposobnost pasivnosti, če so to nehoteni telesni občutki, ki vladajo sekundam. Stari Freud je bil tu boljši dialektik kot mi, ki mislimo, da smo toliko naprej. Zapisal je: »Lahko bi pomislili na to, da ženskost psihološko karakteriziram z dajanjem prednosti pasivnim ciljem«. Toda tega ne smemo razumeti napačno: »Morda je potreben velik del aktivnosti, da dosežemo pasivni cilj« (1).

Kaj smo torej hoteli povedati k temi pasivnosti? Posilstvo je, samo na zelo posredovan način, seksualni akt: je, to je žensko gibanje ponovno jasno prikazalo, predvsem demonstracija moči, želje po avtoriteti in podjarmljanju, je poskus (ponovne) vzpostavitve nadvlade moških s sredstvi telesnega nasilja, podobno kot pretepanje zakonskih žena ali deklet. Izvršitev nasilnega akta s seksualnim organom tega akta ne seksualizira, temveč kaže le, da posiljevalec ne prezira in si noče podvreči samo ženske, temveč prezira in si skuša podvreči tudi

seksualnost. Da do zamenjave posilstva s figuro »bega« in »napada« v seksualnem ritualu ne bi smelo priti, je torej jasno zaradi stvari same. Patriarhat je tisti, ki že celo večnost sugerira to zamenjavo in ko posili, nesramno zahteva olajševalne okoliščine pri seksualni ekstazi. Za ta hladen posmeš ženskam in seksualnosti si je zaslužil brco v svoje mehke dele. Toda mi pripomemo k njegovemu početju, če, namesto da bi na novo določili mejo med nasiljem in naslado, z ozirom na figuro »beg in napad« (torej na bolečino—ugodje) zanikamo eksistenco ali upravičenost teh figur in puščamo s tem patriarhatu možnost, da se sklicuje na dejansko obstoječe figure, ko stori nasilni akt. Prav mogoče je, da reče ženska »ne«, ko misli »da«, ravno tako pa je mogoče, da to stori moški. In vendar se obema ne bi bilo treba slepiti, ampak bi lahko mislila »z ne« »da«, kot je nasplošno — zaradi dvojnega značaja sle — včasih težko ločiti da od ne, ker se izražata eden v drugem in ker se sla morda spojnjuje z zamenjavo, prevaro in zmešnjavo, ki so vedno »pošteni«.

Vendar je končno nemogoče zamenjati »ne«, ki je pričakovanje ugodja in strah v pričakovanju ugodja s klicem na pomoč posiljevalčeve žrtve. In to, da se počuti patriarhat v tej zamenjavi tako prekleto sigurno, izraža trdno sodbo o kvaliteti erotične kulture, ki jo je le-ta ustvaril. To je nekultura, ki je tako nihilistična in brutalna, kot erekcija posiljevalca. Zakaj ni več moških, ki jih je groza ob dejstvu, da je pasivstvo možno, da se obravnava kot seksualni delikt, s čimer postane seksualnost moških implicitno šiba strahovalca. Tisti, ki svojo grozo vendarle izrazijo, so vsekakor na naši strani. Ko gre za posilstvo, bojna črtne deli spolov, temveč patriarhat od njegovih kritikov in kritičark.

Morda je tolažba, da je patriarhat svojo zamenjavo tistega »ne« iz sle in onega »ne« iz razdvojenosti denunciral predvsem svojo lastno seksualnost. Tu tudi za moške ne obstaja ničesar več, s čimer bi se lahko branili. Me bi lahko začele čisto znova.

(1) Sigmund Freud, Gesammelte Werke Bd 15, Frankfurt 61. S. 123

prevedla Alenka Novak

prevod iz revije Courage dec. 1982

KONGRES KOT OBLIKA SPEKTAKELSKJE FUNKCIJE

V soboto se ima v Beogradu začeti 11. kongres Saveza socijalističke omladine Jugoslavije. Z njim bo dodan še zadnji člen v verigi kongresov, ki so letos pomembno zaznamovali samoupravljalsko dejavnost na vseh njenih ravneh.

Kar zadeva »Akciono-politički program Saveza socijalističke omladine Jugoslavije«, so za njegovo kritiko ustrezni organi že poskrbeli, zato ji pravzaprav ni kaj dodati.

Pač pa velja izpostaviti nekaj točk, ki se kritiki, kakršna že bodi, rade izmuznejo; dejstvo, ki nikakor ne spodbija dobronamernosti in obzirnosti kritike, še več: celo pritrjuje ji, s tem pa hkrati utemelji svojo upravičenost ali celo utemeljenost tako glede na kritiko kot tudi glede na »Akciono-politički program SSOJ«.

Ni se mogoče otresti suma, da mladinski kongresi nikakor niso po naključju zadnji v seriji kongresov, da jo zaključujejo, tako na ravni republik in pokrajin kot tudi na ravni federacije. S tem se mladinski kongresi znajdejo v dvomnem položaju: po eni strani sumirajo kongresno dejavnost, ji postavijo piko na i, nekako povzamejo rezultate in jih aplicirajo na tako imenovano mladinsko problematiko; po drugi strani pa jemljejo nase podobo, ki jih prikaže v funkciji tistega, kar mladina predstavlja za samoupravljalski pogled: da je zares revolucionarna, da je zares tisto, na kar velja staviti prihodnost in podobno. V tem pogledu mladinski kongresi izpolnijo vsa pričakovanja in pri tem niti ni nujno, da to tudi hočejo; konec koncev se jim to, kar hočejo, naloži od drugod, mladinski kongresi so tudi tisto, kar samoupravljanja nikakor ne sme razočarati, kolikor je mladina njegova prihodnost.

Tu bo nemara iskati razlog za to, da nam dokumenti mladinskih kongresov praviloma nočejo povedati ničesar, kar ne bi že vnaprej vedeli, čeprav je po drugi strani njih zgovornost pomenljiva v toliko, kolikor to, da povzamejo, prinaša s seboj nekaj od sezemanja; pride do premikov, ki tu in tam — ne da bi se to eksplicite hotelo — dana ideološka razmerja prikažejo v drugačni luči, kot bi v teh razmerjih hotel vladajoči segment. Vsaj v nekaterih svojih aspektih bi to lahko n.p.r. veljalo za dokumente slovenskega mladinskega kongresa.

Na paradoksalen način se ta situacija prikazuje tudi v dokumentih za zvezni mladinski kongres. Vsaj za uvod v »Akciono-politički program SSOJ« bi lahko veljalo, da je pomemben prispevek k materialistični razdelavi samoupravljanja. Vedeti je namreč treba, da je »Akciono-politički program SSOJ« predlog takega programa, nekaj, kar mora, tekotem svojega dela, sprejeti in potrditi zvezni mladinski kongres. In še to: na prvi pogled ta dokument, predlog za akcijski program, ne odstopa od obče retorične forme, ki je veljavna za vsak kongres doslej. Z eno razliko: da ta predlog, tako rekoč, prehitri samega sebe in celo sam kongres ter vnaprej anulira njegov »vsebinski prispevek«. Kako, to stori?

»Akciono-politički program SSOJ« v svojem uvodu stori to takole: najprej navede, da bo 11.

kongres ZSMJ kongres kontinuitete in ustvarjalnega prispevka Zveze socialistične mladine in mlade generacije k samoupravni dejavnosti in odločanju itd.

»Jedanaesti kongres Saveza socijalističke omladine Jugoslavije posebno ističe potrebo za stalnim idejno-političkim, akcionim, organizacionim in kadrovskim osposobljavanjem članstva SSOJ, kako bi bila u mogućnosti da u jedinstven demokratski front okupi celokupnu mladu generaciju, da je organiziranje i svestranje pokrete i uključi u konkretne oblike borbe za prevazilaženje svih poteškoča u političkom, materijalnom i kulturnom razvitku našeg društva.« In na koncu svojega uvoda predlog akcijskega programa dodaja še tisto, kar mu takorekoč uide, ne da bi to hotel. Takole pravi:

»Polazeći od Akciono-političkog programa i rezolucija usvojenih na X. kongresu Saveza socijalističke omladine Jugoslavije i na XII kongresu Saveza komunista Jugoslavije... XI. kongres Saveza socijalističke omladine Jugoslavije utvrđuje sledeće zadatke za naredni period.«

Predlog »Akciono-političkog programa SSOJ« torej ni nekaj, kar naj kongres šele sprejme in potrdi, nemara pa tudi v nekaterih posameznostih zavrne in predlaga drugačne rešitve, ta predlog je že tisto, kar »UTVRĐUJE sledeće zadatke«. Če pustimo ob strani nenavaden položaj, na katerem predlog »Akciono-političkog programa SSOJ« vpokliče udeležence kongresa — in posredno je to jugoslovanska mladina v celoti, predlog se eksplicite obrača nanjo — potlej ostane kongresu le še njegova dolžnost ceremoniala, v prvi plan je potisnjena njegova spektakelska funkcija.

Od tod seveda ni moč naivno in kar poprek skleniti, da je kongres odveč, saj ne izpolnjuje tiste funkcije, ki si jo na videz nalaga. Prav obratno je res. Sele od tod je kongres SSOJ smiselno utemeljen v vladajočih ideoloških razmerjih, težišče vprašanja pa se prenese. Vprašanje bo zato odslej takole:

Kako spektakelska funkcija kongresa prispeva svoj delež k utrjevanju ali konzerviranju vladajočih ideoloških razmerij?

Kar zadeva odgovor na vprašanje: tu bo seveda treba počakati vsaj toliko časa, da kongres mine, da začne proizvajati svoje učinke, za katere se zdi, da bodo primarno estetski učinki. S tega stališča pa je tudi naš današnji prispevek najprej in predvsem pohvalni nagovor, hvalnica kongresom, še posebej predstoječemu 11. kongresu Zveze socialistične mladine Jugoslavije.

V zvezi z 11. kongresom ZSMJ, ki se začel, ki je potekal in se končal 18. in 19. decembra po natančnem »Scenariju rada...«. smo naše podvzetje končali na točki, ki je morala računati s tem, da bo odgovor moč dati po koncu kongresa. Seveda pa ni povsem jasno, če odgovor zdaj tudi zares dobimo. Konec koncev je ta kongres vpet v širši koncept kongresne dejavnosti v samoupravljanju, za ta koncept pa smo dejali, da je najprej in predvsem umetniški. Vprašanje je torej, za zdaj, lahko tole: kako se kongres kot umetniški koncept vzpostavlja glede na dana ideološka razmerja, katerih

produkt je, in kako v svojih učinkih razrešuje protislovja, ki so konstitutivna za samoupravljanje.

Kongres kateregakoli družbenega telesa je najprej tisto, kar na zgoščen način uprizoni pretekle in bodočo dejavnost tega telesa. Uprizoni pa to tako, da je vsem na obeh — vsem, tj. tistemu, čemur se reče najširša demokratična javnost, oziroma njenim zastopnikom — javnim občilom. Javnosti se torej uprizonja predstava, ki naj na zgoščen in kar si moči lep način opiše lok od preteklih dejanj do bodočih nalog. Shema te uprizonitve pa bo takale:

Najprej nastopi tisto, kar se ima za pozitivni doprinos pretekle dejavnosti. Uvodni govor na 11. kongresu ZSMJ je to storil takole:

»Na naš Jedanaesti kongres SSOJ izlazimo s krupnim rezultatom in stvaralačkom radu i njima se ponosimo«. Ta citat pa se naveže na niz, ki ga je moč zvesti na obče forme negacije negativnosti in prevzame funkcijo povzemanja pretekle dejavnosti: »Rekli smo odlučno ne...«. S tem smo izločili dva člena iz dialektične matrice, ki ju povežemo takole: »Rekli smo odlučno ne...« in zdaj na 11. kongres »izlazimo s krupnim rezultatom«, s katerimi »se ponosimo«, pa vendar:

»Mi, medjutim, na naš kongres izlazimo i potpune svjesni uslova u kojima dijelujemo«, kajti vsi vemo, da je »privredna i ekonomska situacija u zemlji veoma teška«, vsi tudi vemo, da ima mladina še vse premajhen delež v samoupravljanju in podobno. Vse to pa nas postavlja pred tole zahtevo:

»Riješevanje ovih pitanja traži još veću mobilizaciju mladih...«

Tretji člen v triadi se bo od tod izražal v prihodnji obliki in ima dve možnosti, ki bosta enakovredni: ali se izrazi v preprostemu futuru — storili bomo to in to — ali pa vzame obliko želenega optativa — morali bi storiti to in to, da bi... Na prvi pogled je shema torej preprosta: teza v negativni obliki izrazi negativne momente, ki jih spodbije antiteza s poudarkom na pozitivnem aspektu in razreši sinteza v prihodnji glagolski obliki. Shema bo zapletel tisti »pa vendar«, ki se dodaja »izlaženju s krupnim rezultatom;« v funkciji »pa vendar« se dodaja vse tisto, kar ima na sebi negativni pečat glede na dana ideološka razmerja in je paradoksalen rezultat dveh pozitivnih momentov: »odločnega ne« vsem negativnim momentom, ki nastopajo v funkciji simptoma protislovne vpostavitve samoupravljanja in pa »izlaženja s krupnim rezultatom...«

S tem pa pride tudi do premika poudarka: tisto, kar se dodaja v funkciji »pa vendar«, začne delovati kot vzrel, ki loči »odločen ne« skupaj z »izlaženjem s krupnim rezultatom...« od tega, kar se izrazi v futuru, oziroma v želenem optativu, pri čemer oba člena nastopita komplementarno: eno lahko izrazi drugo in obratno: »odločni ne« lahko nastopi tudi v prihodnjiku ali v funkciji želenega optativa, ti dve glagolski obliki pa prav tako lahko izrazita tudi preteklo dejavnost; rezultat bo potlačitev vzrel, ki po pravilu povzema vse tiste, kar je slabega v sedanjosti. Pri shemi, ki smo jo skušali predstaviti, je največ vredno to, da ji lahko damo

status obče matrice, po katerih se bo odvijal kongres kateregakoli družbeno-političnega telesa v samoupravljanju. Za primer vzemimo še scenarij 11. kongresa ZSMJ, ki ima naslov: »Scenarij rada plenarnih sednica jedanaestog kongresa saveza socialističke omladine Jugoslavije«

V tem scenariju je predvideno, da bosta dve plenarni zasedanja: stvoritvena in pa tista, ki bo kongres zaključila. Plenarni zasedanja bosta tako dva komplementarna člena in v razmerju, kakršnega smo skušali opisati zgoraj. Med njima kongres dejstveno v šestih komisijah — njih mesto pa v scenariju 11. kongresa ZSMJ zaznamuje praznina, večji razmak, ki ločuje eno plenarno zasedanje od drugega. Delo komisij kongresa bo torej na tej ravni povzemalo tisto, kar se ima za negativni vid danih ideoloških razmerij, zato v scenariju izpade, oziroma najde svoje legitimno mesto na prvi plenarni seji v funkciji tistega »pa vendar«, na drugi plenarni seji pa v funkciji prihodnjika, oziroma želenega optativa — tisto, kar se v komisijah izkaže za pozitiven prispevek, se na drugem plenarnem zasedanju povzame kot rezultat, ki ima take ali drugače opravitve s »svetlo« prihodnostjo.

S tem seveda še ni rečeno, da so v delu komisij kongresa ne uveljavlja obča shema, za katero nam gre: čeprav je res, da prav to, da dejavnost kongresa v komisijah, izpade iz scenarija, priča tudi o negativnem predznaku te dejavnosti, ki bo zato javnosti tudi najmanj na obeh in se ji daje zgolj v povzetku, ki ga sankcionira drugo plenarno zasedanje kongresa. Da bi se obča shema, za katero nam gre, uveljavljala tudi v delu komisij. Za to bo poskrbel:

a) kar najbolj skrben izbor delegatov;

b) referati, ki so vnaprej pripravljani, in praviloma se ne dopuščajo intervencije, ki niso s tega naslova¹⁾

c) čas nastopanja vsakega delegata, ki je bolj ali manj strogo omejen itd.

Zdaj lahko tudi že potegnemo nekatere zaključke, ki pa seveda ne bodo tako predrzni, da bi pretendiral na občo veljavnost, niti jim ni do tega, da bi bili veljavni enkrat za vselej:

1) Kongres kot umetniški koncept, kot gledališče samoupravljanja par excellence se glede na dana ideološka razmerja vzpostavlja kot tisto, kar naj se najširši demokratični javnosti prikaže od dejavnosti tega ali onega družbeno-političnega telesa v samoupravljanju v vsem njenem sijaju in kar najbolj popolno;

2) V svojih učinkih bo kongres razreševal protislovja, ki so konstitutivna za samoupravljanje, tako da bo potlačil tisto, kar se prikazuje kot njegove negativni vid in zoperstavil dva komplementarna člena, ki sta medsebojno zamenljiva ter hkrati dopolnjujoča se.

S tem pa seveda še zdaleč ni rečeno tudi to, da so protislovja samoupravljanja odpravljena — prav nasprotno: udarila bodo v obliki simptoma, ki se na ravni Zveze socialistične mladine prikazuje kot večna tema in skrb: kako postopati, da bi presegli neaktivnost, nezainteresiranost, apolitično nastojenost velike večine mladih?

LOVRO PIHLER-VANČ (Prevalje)

V SLOVO ZDENETU HRIBARJU IN V SPOMIN NJEGOVEMU DELU

Časi, kakršni so nas zalotili na skupni poti v lepšo prihodnost, nikakor niso spodbuđni in obetajoči, še manj pa so napolnjeni s svetlobo optimizma, ki je navdihovala mnoge borce naše slavne preteklosti za nečloveške napore, katerih sadove uživamo danes. In prav zato, ker je tako, moramo zastaviti vse sile, da bi zmogli tudi v zaostrenih razmerah krize vrednot uveljaviti odločno zavze-manje za nadaljevanje tradicije, ki ni videla cilja pred sabo, pa je vendar prestala mnoge poraze, da bi se srečno zaključila v končni zmagi. Zato moramo temeljito obračunati z vsemi tistimi romantičnimi fatalisti, ki bi radi zamenjali tovariške odnose z izkoriševalskim podrejanjem in pri tem skušali pridobiti osebno blaginjo. Zavedati se je treba, da je kriza, v katero smo nemalo tudi po svoji zaslugi zapluli s polnimi jadrji, le ena od preizkušenj in postaj na trnjevem pohodu k začrtanim ciljem, ki se toliko bolj odmikajo v meglico prihodnosti, kolikor bolj podlegamo parolam o vidnosti v usodo. Zdaj, ko so se na nas in na našo samoupravno družbo zgrmile hude težave političnega in gospodarskega značaja in ko nas zastoji v razvoju socialistične skupnosti navdajajo z neodipljivo tesnobo in skrbjo, v tem času so tisti zdravi subjekti, ki jim še ni popolnoma vseeno, nadvse dragocena pridobitev.

V vrtincih frakcionarstva in medsebojnega spopadanja različnih idejnih struj, ki se gibljejo v razponu med nacističnim deziluzionizmom in ultralevičarsko anarhijo, je ljudi, ki so trdno usidrani na široki fronti boja za revolucionarno učvrstitev oblasti ljudstva, vedno manj in manj. Na tej fronti namreč lahko brez predsodkov in lažne morale, še več — brez osebnih interesov vztraja le človek, ki zmre podrediti vse svoje intimno življenje pravi socialistični stvaritvi in se hkrati do kraja vključi v delo kolektiva, ki ga tvorimo vsi ljudje dobre volje.

Delavci na področju informiranja in obveščanja imajo tukaj še odgovornejšo nalogo, saj v boju za objektivnost poročanja opravljajo svoj posel pravzaprav kot življensko poslanstvo in znak pripadnosti, ki je mogoče največ, kar lahko delavec s

peresom da od sebe v razmerah, ko imamo na vsakein koraku opravka ne le z oportunistom, pač pa tudi s skrivanjem za širokimi hrbiti vodilnih funkcionarjev in njihove izvršilne moči.

Plemenita dolžnost, ki nalaga čudovite, pa vendar silno zahtevne in na moč napore naloge, dolžnost biti vedno v službi naroda in narodnega interesa, to je tisto, kar krasi novinarski stan. Zakaj znano je, da novinar nima svojega lastnega življenja, le življenje ljudstva je lahko njegovo pravo življenje; da pa bi moglo ljudstvo živeti, tako kot hočemo, mora biti pravilno in natančno obveščeno.

Zato novinarji umirajo mladi!

Kajti ni majhna stvar, če se novinar odreče urejenemu urniku in tempu življenja, če zavestno zbira želočne čire namesto znamk, ni majhna stvar biti na razpolago zahtevam ljudstva...

Edini smo si, in tako smo zapisali tudi v resolucije, da je neinformirano ljudstvo le svoja slabša polovica, mi pa hočemo celotno, polno popolnost. In ljudi, ki bi hoteli delati tisto, kar drugi zahtevajo, je z vsakim dnem manj. Eden od takih neumornih novinarskih delavcev, ki niso vedeli za osemurni delavnik in dolgočasje vsakdanjika, je bil tudi naš sodelavec **Zdene Hribar**.

Bil je, pravimo, kajti v naših že tako redkih vrstah je zazijala huda vrzel, ki jo bo le težko zakrpati. Neizprosna smrt je spet kosila med nami in tako še enkrat dokazala, da je novinarski posel posel nenehnega soočanja z nevarnostmi smrtnosne narave. Od nas je odšel **Zdene Hribar**, človek brez katerega naš časopis ne bi bil tak, kakršen je, človek, brez katerega ne bi stekla polemika o nekaterih pomembnih vprašanjih naše sedanjosti, človek, ki je dal velik prispevek slovenski publicistiki sloh.

Tokrat je smrt zarezala že pri pogankih, kajti naš **dragi Zdene Hribar** je bil eden izmed tistih mladih, ki so toliko obetali, da bi smeli od njih pričakovati vrhunske dosežke na področju zapletenega manevriranja med čermi javnega obveščanja.

Spominjamo se ga kot tihega, nekoliko raztre-

senega in predvsem neutrudnega delavca, ki nikoli ni odrekel tovariške kritike niti v polju, ki ga je po svoji strokovni usposobljenosti najbolj poznal, niti kar se tiče žurnalističnega pisanja, kjer si je v dolgem delu nabral velike in vredne izkušnje.

Prisel je med nas po tem, ko se je vrnil s študija klasične filologije v Rimu in po opravljanju različnih političnih zadolžitev, ki so se vezale na kulturno problematiko, vstopil se v naše uredništvo. Lahko rečemo, da je bil vedno z nami in nas v spopadih z različnimi tendencami političnih teles podpiral in bodril, da nismo klonjili in imate vi, bralci, tak časopis, kakršnega lahko ustvarjamo na samostojen in neodvisen način.

Nikoli, tudi pri popolnoma strokovnih odločitvah ne, se ni silil v ospredje, še manj pa je skušal izpostaviti svoj družbeni položaj za uveljavitev interesov Tribune. Njegovo politično sodelovanje se je omejevalo na nasvete in sugestije, kjer je vedno znal poiskati pravo in brezkompromisno pot, ki je pripeljala Tribuno do mesta in vloge, ki ga v naši družbi zaseda.

Pomagal je tudi nam, novinarskim kolegom, pri osebnih zadregah in stiskah in bil vedno vpričen v delo pri oblikovanju redakcijskih člankov in avtorskih projektov, s katerimi se je vtisnil v spomin. Brez dlake na jeziku se je razdajal in neumorno garal za uspeh časopisa, ki mu je predstavljal primarno interesno sfero.

Poleg tega pa je svoj korak usmerjal tudi v izdelavo magistrskega završnega študijskega dela v govorici poznega Antistena s posebnim ozirom na problem predikata, zaradi česar je često potoval v Heidelberg, kjer je v univerzitetni knjižnici odkril nekaj še ne dovolj obdelanih spisov, od katerih si je obetal močnega impulza za nadaljnje raziskovanje. Na zadnjem izmed njegovih študijskih obiskov je v novih metodoloških principih zajel tok Antistenovih misli z drzno razlago, ki pa je žal ne bo nikoli uspel dokončati...

Ko je namreč zvedel za burne reakcije in kulovaška podplohovanja, ki jih je sprožila objava njegovega teksta o mladostni slaboumnosti, je kar

iz Heidelberga poslal v naglici sestavljeno pismo, da smo ga lahko priobčili še v zadnji številki Tribune. Zaradi silne želje, da bi razbreženi našo zunanjo sodelavko Silvo Kristel težen odgovorjanja na vrsto pisem, je sedel za volan in z vratolomno vožnjo skušal čimprej doseči našo prestolnico, da bi lahko sam neposredno sodeloval v polemiki. Prav mladeniško zanosna ihtavnost in nepremišljenost pa sta bili usodni, kajti na avtocesti Salzburg—Spittal se je **Zdene Hribar** smrtno ponesrečil in nesel vsa svoja hotenja in ideale s seboj v grob, nam pa prepustil težko in odgovorno nalogo, da nadaljujemo brez njega.

Zdene Hribar je tako ostal na začetku svoje ustvarjalne poti in kariere, grobo pahnen onstran črte, ki loči trenutke življenja od večne smrti, a vendar zapisan v naših srcih z velikimi črkami. Če obstaja požrtvovalnost v svoji čisti obliki tudi potem, ko ni več razloga zanj, potem moramo biti po Zdenetovi smrti še toliko bolj požrtvovalni, saj je prav njegova smrt obveza in razlog še večjega truda in učinkovitejših naporov za izgradnjo naše samoupravljaljske zavesti.

Zdaj, ko je **Zdene Hribar** odšel za vedno, je čas, da vendarle spoznamo, kako pomemben je posameznik in kako boleča je izguba. Piše se nam črna epoha, nazadujemo v gospodarstvu in politiki, prav tako črni pa bodo dnevi tudi zaradi nenadomestljive praznine v korpusu, ki koraka pod Tribunino zastavo. Človeka lahko nadomestiš, ne moreš pa nadomestiti njegovega »elan vitalis...« in tega je imel **Zdene Hribar** v ogromnih količinah. Odšel je od nas, vendar živi v nas!

Zdene Hribar s Silvo Kristl na sprejemu pri rektorju Heidelberške univerze.

LVO WEI; STUDENT FAKULTE TE FNT: RAZUMNI JAPONCI

Ta stara kitajska pravljica je bila aktualna, ko je bilo konec evforije kulturne revolucije. Morda je njen prevod lahko nekoliko aktualen tudi v današnjem gospodarskem trenutku na naših tleh.

Povsod ljudje priznavajo, da je velik del japonske socialne morale in etičnega razmišljanja vzeta iz kitajske tradicije, saj so vzeli celo kitajske pimenke in ime za cesarja. Če kdo pravi, da so Japonci pametnejši od Kitajcev, ni to nič drugega, kot da se dela zgodovinsko in kulturno slepega.

Pač, razlika obeh današnjih držav je ogromna tako v socialno-etični kakor v ekonomski situaciji. Razlog je enostaven. Velikih del kitajskega umskega bogastva (v etiki, demokraciji in znanosti), kitajci niti ne cenijo, niti ne uresničujejo, ampak so nanje celo pozabili, pa se zdaj z njimi okorišajo Japonci. Japonska administracija na primer vredno spoštuje svoje delavce in postavlja materialne koristi delavcev za enega od glavnih argumentov razvoja, zato so japonski ekonomski uspehi močni in se nenehno razvijajo.

Kitajci imajo od svojih prednikov umsko bogastvo, a ga zaničljivo puščajo ob strani. Japonci pa nimajo preveč umskega bogastva od svojih prednikov, vendar pa znajo — celo preveč dobro ceniti in izbirati, včasih celo krasiti bogastvo drugih.

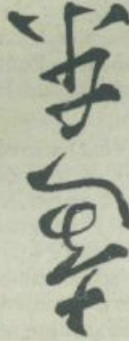
Japonci dejansko ne le izkoriščajo kitajsko umsko ubogostvo, temveč so vpeljali v družbi še drugo idejo, ki je Kitajci v svoji literaturi in kulturi niso poudarjali, a je izredno pomembna in se imenuje **sodelovanje**.

Zaradi krvočnih dejanj japonskega militarizma v drugi svetovni vojni in sprenevedanja v učbenikih japonskega ministrstva za izobraževanje, nisem imel o njih nikoli dobrega mnenja. Njihovi ekonomski uspehi in izvrstne iznajdbe, pa so mi

po sili odprle oči, da jih gledam z novimi očali, saj gleda človek vse skozi določena očala.

Kitajci imajo star pregovor, ki se glasi: »Ponovno moras najti ceno svojega tovariša, s katerim se nisi pogovarjal že teden dni.« Vesel bom, če bodo Kitajci začeli ponovno ceniti svoje pozabljeno bogastvo in se zdaj z njim okorišili. Japonci so jim ga zastoj vzeli in z njim uspešno zgradili razvito gospodarstvo. Upajmo, da bodo tudi Kitajci s svojim bogastvom uspešno uresničili svoje štiri modernizacije (znanstveno, industrijsko, kmetijsko in obrambno)

Lvo Wei
študent strojne fakultete
FNT — matematika

EXOTICUM

Daljni Orient, predvsem pa Kitajska s svojo 4-tisočletno zgodovino, odkrito na podlagi pisnih najdb in drugih arheoloških dokazov, z bogato kulturo, filozofijo in dobro razvito medicino vzbujajo čedalje večje zanimanje sveta. V naslednjih številkah Tribune bomo objavljali serijo člankov o tej zanimivi deželi, njeni kulturi, zgodovini, športu...

Na Daljnem Orientu je Japonska velika ekonomska država in sicer se močno razvija posebno v zadnjem stoletju. Po drugi svetovni vojni si je zgradila svoje gospodarstvo tako rekoč iz nič. Upoštevati moramo, da zaradi ameriške zaščite Japonci varčujejo s sredstvi za obrambo, to je pa le eden izmed argumentov njihovega razvoja. Nihče jim ne more pozabiti uspeha na področju

avtomobilske industrije, elektronike in proizvodnje videokaset na svetovnem trgu. So zmagali zaradi svoje tehnologije, ki je bila prej dejansko manj razvita od zahodne? Po daljšem razmišljanju je svetovna javnost odkrila več razlogov, zakaj je prišlo do tako hitrega razvoja. Nenazadnje je še vrsta drugih držav na Daljnem Orientu, npr. Filipini, Indonezija, S. Koreja...

LIN ZHEN: LOVEC NA PTIČE (PREVOD) KITAJSKA PRAVLJICA

Živel je človek, ki se je hotel naučiti loviti ptiče. Sel je k znamenitemu lovcu in mu rekel:

»Vsakdo se mora v življenju naučiti kaj koristnega. Jaz bi se rad naučil lova in to lova na ptiče.«

Lovec je pogledal mladeničovo puško in ugotovil, da je brezhibna. Nato je premeril učenca od nog do glave in videl, da je čvrst in odločen. Začel mu je pripovedovati o različnih ptičjih lastnostih in mu razlagati umetnost streljanja s puško.

Učenec je poslušal in si mislil: »Joj, koliko sem se že naučil! Po vsem tem bom gotovo lahko zadel kakega ptiča.«

Napotil se je s puško v gozd in hodil po gozdu sem in tja. A pri lovu ni imel sreče. Kakorhitro je dvignil puško, so ptiči že odleteli, še preden je pomeril vanje.

Vrnil se je k mojstru in mu rekel: »Ptiči so zelo zviti. Še preden jih zagledam, me že opazuje in kakorhitro dvignem puško, že odletijo.«

Lovec se je zamislil: »Najbrž bi ti bolj ustrezali ptiči, ki ne znajo letati.«

»Da, to bi bilo idealno«, je rekel učenec.

Lovec mu je dal nasvet: »Vrni se domov, nariši ptiča na kos lepene in ga obesi na drevo. Ko boš zdaj streljal nanj, ti ne bo mogel pobegniti.«

Učenec je odšel in napravil po lovcem nasvetu. Streljal je in streljal, a vsakokrat je ustrelil mimo. Končno se je žalosten vrnil k kovcu in mu

potožil:

»Storil sem, kot si mi svetoval in naslikanega ptiča obesil na drevo, a ga tudi zdaj nisem zadel. Kaj naj storim?«

Lovec ga je mirno poslušal, na koncu pa vprašal: »Kaj se ti zdi, kje si napravil napako?«

»Najbrž sem narisal premajhne ptiče in tudi obesil sem jih morda predač«, je odgovoril mladenič.

»Dobro«, je rekel lovec, »dajem ti še en nasvet, kajti tvoja odločnost me je resnično ganila. Pojdi zdaj domov, obesi na drevo zelo velik kos papirja in pomeri, pa boš zagotovo zadel.«

»In razdaljo lahko zmanjšam?« je vprašal učenec, ki se je bal, da ne bo spet kaj narobe.

»Kolikor ti drago«, je odvrnil učitelj.

»In kako naj narišem ptiče?« je že z večjim pogumom vprašal učenec.

»Ptiče«, se je nasmešnil učitelj, »teh sploh ni treba narisati.«

»Kako, potem merim kar v prazno?«, se je učenec kislo nasmešnil.

»Da, meriš v papir, dokler ga ne zadeneš. Potem ga smeješ in pogledaš, kje je preluknjani. Tam, kjer bodo luknje, narišeš ptiče in tvoj uspeh bo zagotovljen.«

Prevedel iz originala Lin Zhen

Referat na zasedanju LSRZ

OSNUTEK USTAVE Socialistične Republike Slovenije
MIHA MARINKO — Referat na zasedanju Ljudske skupščine LR Slovenije dne 30. X. 1962

Tovariši in tovarišice ljudski poslanci!

Omejitev se bodo postopoma zmanjševale v koraku z rastjo razvoja naših proizvodnih sil, v koraku z rastjo družbene zavesti, ki se bo utrjevala na teh materialnih osnovah.

Iz tega pa slejkoprej izhaja velika odgovornost, ki leži na naših zavestnih silah — tu mislim na našo skupščino, na vodstvo in članstvo naših družbeno političnih organizacij...

...Črpamo moči iz doseženih uspehov zadnjega pičlega četrstoletja, obdobja silne in burne dinamike razvoja. Prav je, da nas doseženi rezultati ne vodijo v samozadovoljstvo in nas ne uspavajo. Prav je, da smo nestrpni in nezadovoljni, kadar stvari ne gredo tako hitro, kakor bi želeli, kadar imamo opravka s pojavom birokratizma, samovolje, kadar naš demokratični samoupravni mehanizem še ne funkcioniira tako, kakor bi moral, kadar se občani še ne zavajajo svojih pravic in dolžnosti itd. ...

KONFERENCA O VARNOSTI IN SODELovanju V EVROPI, Sklepna listina, Helsinki, 1975:

»Države udeleženske nameravajo razvijati širše možnosti za potovanja svojih državljanov iz osebnih ali poklicnih razlogov; v ta namen nameravajo posebej:

— postopno poenostaviti in prožno izvajati postopek pri vstopu in izhodu;

— ublažiti predpise o gibanju državljanov iz drugih držav udeleženk po svojem ozemlju ob potrebnem upoštevanju varnostnih zahtev.

Trudili se bodo za postopno znižanje taks za vizume in uradne potne dokumente, kjer je mogoče...«

OSIMSKI SPORAZUMI, Osimo, 1977:

»... v želji, da pospešita medsebojno gospodarsko in tehnično sodelovanje, zlasti pa zboljšata življensko razmere obmejnega prebivalstva obeh držav...«

URADNI LIST SFRJ, št. 62, 1982

»Zaradi odpravljanja nastalih motenj po 177. členu zakona o deviznem poslovanju in kreditnih odnosih s tujino se uvede obvezen depozit za dinarje, ki jih imajo občani pravico odnesti iz Jugoslavije, ki znaša:

1. ob prvem odhodu iz Jugoslavije 5.000 dinarjev;

2. ob vsakem naslednjem odhodu iz Jugoslavije v istem letu pa za 2.000 dinarjev več, kot znaša depozit, ki je bil položen ob predhodnem odhodu iz države.«

»Zaradi omejitvenih ukrepov SFRJ naj bi v skladiščih tržaških trgovin obležalo kar za 100 milijard lir vrednosti neprodanega blaga (...) Rečeno je bilo tudi, da je že bilo ali bo odpuščenih kakih 4000 prodajalk« (Gospodarstvo, 12.II.1982).

(Dragi čitatelji! V prezentaciji označevalne aritmetike političnega diskurza nas ne vodi neka škna samoupravljalčeva prevarana vest, marveč užitek, kajti dokazovanje pravosti Zakona je lahko domena le omejenega razuma, pozitivističnih nih podjetij, ki s posebnimi vidikov vse dokazujejo. Užitka polno dejstvo Zakona je v tem, da nam nudi čiste označevalce; ne — smisel kot pogoj vse — smiselnosti. To je jedro uživaških političnih orgij.)

Sestavil in komentar dodal
B. Koderman

Lela B. Njatin:

POBEREM JIH IN JIH...

(nadaljevanje)

dežuje in zatečem se v trgovinico. v stekleni vitrini opazim usnjeno zaplestnico. pričnem se tresti v užitku presenečenja, ko nenadoma zagledam predmet svoje strasti. prodajalka prosim, naj jo vzame ven, da si jo lahko bolj podrobno ogledam. okrasne zakovice na njej so napol piramide napol

stožci. usnje je debelo, zaplestnica je zlepljena iz dveh plasti. s prsti drsim po njenem robu in drhtim od razburjenja. nesem si jo k licu in se podrgnem obno. vonj usnja me omami. »jo boste kupili?« je nestrpna prodajalka. »kupila?« ne, nimam dovolj denarja.« spet sem na ulici. ne dežuje več, vendar me zaplestnica ne pusti proč. obsedena z željo, da bi jo posedovala, se vrnem k vitrini in jo opazujem. prodajalka me neaupljivo motri. trud bi bil zaman, klonem. obupana nekaj časa tavam, dokler me ponovno ne zanesne v trgovinico. zaplestnica je še tu. trgovina je prazna. vitrina na stežaj odprta. srce mi razbija v izbruhu slasti, ko si jo natakam. »sem si kar mislila, da si jo ti?« obrnem se in zagledam debelo žensko v domači halji iz flanele z rožastim vzorcem in v kvačkanih copatah. lastnica te trgovine je torej moja mama. na smrt bolana leži in čaka mojo pomoč. »ampak tega ne morem, moja mama je bivša nacistka,« se zjokam srečku v naročju. predlaga mi, da greva v kino. na avtobusni postaji stoji morjen. na vrvi ima tri popolnoma bele pse in vsi so večji kakor on. nemirni so, skačejo, renčijo in kažejo ostre zobe. napenja jo vrvice in stegujejo odprte gobce za mimidočimi. hkrati pripeljeta dva avtobusa. povzpnem se v enega. znajdem se med samimi moškimi. vse oči se uprejo vame, zaslišim žvižge, pozive, psovke, vstajajo, grabijo me, otipavajo, ščipljejo, tolčejo po zadnjici, mi vlečejo obleko s telesa, me spotikajo, nekdo me pahne pod sedeža in se zavalji name, vname se prepri, zgrabijo ga za lase in odrinejo, srečko mi pomaga vstati in me odpelje k sosednjemu avtobusu. pove mi, da so to vojaki, ki se odpravljajo na fronto.

● da je ZIS na eni izmed svojih sej določil skupni devizni znesek za potrebe federacije v prihodnjem letu, ki je za 18,4% manjši kot v letu 1982.

● da je komisija za idejno in teoretično delo predsedstva CK ZKS ugotovila, da se pri obravnavi idejnih problemov učinkovitosti političnega sistema ne bo izogibala »družbeni rji« — pojavom birokratizma. Komisija je ocenila, da ima birokracija v Jugoslaviji svoje posebnosti, med katerimi velja omeniti skrajno neodgovornost, polspodobnost, sedenje na več stolčkih, nenačelnost, karizem, vse to pa ustvarja ugodna tla za razraščanje malomeščanstva, zlasti potrošniškega, ki zanemarljivo neigibno zvezo med delati in dobiti in jo nadomešča zgolj z zahtevami.

● da se sredstva, ki jih namenjujejo razviteje republike nerazvitim in pokrajini Kosovo in so zakonsko določena za gradnjo novih tovarn, uporabljajo čestokrat v čisto druge namene: za kritje izgub v gospodarstvu, za osebne dohodke zaposlenih in celo za gradnjo negospodarskih objektov. Tako so po podatkih SDK nerazvite republike in SAP Kosovo nenamensko in nezakonito porabile več kot dve milijardi (novih!) dinarjev, za kar bi lahko zgradili vsaj dve, tri tovarne.

● da so pri sestavljanju seznamov za bone (kava, praški, olje itd.) prebivalci Zenice in Stipa prijavljali tudi drugod stanujoče sorodnike, mrtve in neobstoječe osebe, tako da se je v Zenici naenkrat po teh seznamih povečalo prebivalstvo za trideset tisoč in v Stipu za devet tisoč (po uradnem štetju jih ima 37.000).

● da je v Tuzli zgrajenih 992 družbenih stanovanj, ki pa ostajajo zaradi malomarnosti glede ogrevanja zaklenjena.

● da je struktura posojil, ki jih je Ljubljanska banka — Gospodarska banka letos odobrila, naslednje: za infrastrukturo (železnica, plinovod, ceste) v Sloveniji 38% — toda ne za nove naložbe, temveč kot sredstva za odplačilo tujih posojil, za posodobitve izdelave blaga in storitev namenjenih izvozu 31%, za naložbe v kmetijstvo — 13%, za namensko proizvodnjo 4%, za naložbe, ki jih izvajajo naše organizacije v drugih republikah 5%, za pridobivanje surovin, ki jih Jugoslaviji primanjkuje 5% in za **raziskovalno—razvojno opremo 1%**.

● da se likvidnost črnogorskega gospodarstva znižuje. Skupna likvidnostna sredstva v republici so 6% manjša kot konec minulega leta, posojila iz primarne emisije pa so večja za 40%.

● da ZIS načrtuje v letu 1983 drastično omejevanje za reprezentanco — za 50%.

● da sklepna plenarna seja na srečanju ekonomistov v Opatiji ni potekala brez prask in polemik, ki so sledile po nastopu priznanega slovenskega ekonomista dr. Aleksandra Bajta. Po njegovem mnenju je inflacija pri nas sociološki problem. Delimo, cesar ni, stroški pa se prelagajo od investitorjev na potrošnike, od ene delovne organizacije na drugo, avtorjem protiinflacijskega programa pa je očital monetaristični pristop, ki vodi v recesijo.

● da je v Budvi 319 črnih gradenj zgrajenih po potrebi in da skoraj 90% stanovanj v tej občini izkoriščajo nenamensko, prekupčujejo z zemljišči, »zaradi nedoslednega spoštovanja davčnih ukrepov in zakonov (pa) postajajo posamezniki milijarderji (!) brez dela.«

● da je vzdolž črnogorske jadranske magistrale nezakonito zgrajenih 44 objektov, ki so povezani z 69 dovoznicami zaradi nevedenja katarske evidence in pomanjkanja podatkov.

● da je ameriška nadnarodna družba DOW CHEMICAL COMPANY dvignila roke in se dokončno odrekla sodelovanju z INA pri graditvi osmih petrokemijskih tovarn na Krku, katerih vrednost naložbe je 1212 milijonov dolarjev.

● da je ob dalmatinski obali zgrajeno 24 tisoč do 25 tisoč vikendov, obdavljen pa je vsak tretji. Lastniki — med njimi tudi funkcionarji in vodilni delavci — bi morali plačati več milijard (novih) dinarjev za kumunalni prispevek in ostale datjave.

● da je leta 1971 Jugoslavija utrpela za 300 milijonov dinarjev škode zaradi gospodarskega kriminala, samo v zadnjih mesecih tega leta pa je 135 ljudi oškodovalo jugoslovansko družbo za 4,5 milijarde (novih) dinarjev!

● da je ob zgornjem podatku slovenska delegatka v skupščini SFRJ Ela Ulrich-Atena med drugim izjavila: »Delovni ljudje upravičeno kažejo s prstom na nas. Če se ne bomo priključili akciji, nas bodo ljudje metali v isti koš s kriminalci.«

● da je na isti seji skupščine SFRJ Abdulah Mulović iz Črne gore povedal, da je bil 14. 11. v Plevlji večkrat prekinjen redni TV program, ki je bil moten s strani albanske televizije. Gledalci so lahko gledali veselje Albancev ob volitvah in prenos neke albanske nogometne tekme.

● da je Jugoslavija dobila novo posojilo 200 milijonov dolarjev: 160 milijonov so dale ameriške banke, 25 japonske in 15 milijonov dolarjev Jugobanka — agencija New York.

● da je bilo v Bosni in Hercegovini od 1200 primerov kraje družbenega imetja in drugega kriminala, pri čemer bi bili utemeljeni ukrepi o zaplombi premoženja, vloženih le 117 takšnih predlogov, od katerih so jih sodišča sprejela 50 in od teh je bilo uresničenih le 17 sodnih odločitev.

● da je na svoji seji predsedstvo RK ZSMSPoudarilo, da dokumenti za 11. kongres ZSMJ obravnavajo mladinsko organizacijo kot »organizacijo čustev in privrženosti« in kažejo pragmatičen odnos do družbenih dogajanj iz njih pa je tudi razbrati težnje po unitarizmu.

● da bo imel jugoslovanski trg prihodnje leto na voljo komaj 14,4 milijona ton naftnih derivatov (za 15% manj kot letos!) pa se za te količine bo težko zbrati devize.

● da je v SR Srbiji od skupno 420.000 nezaposlenih 73,7% mlajših od 27 let in od teh je 47,7% strokovnih in kvalificiranih delavcev ter nad 800 inženirjev elektronike, gradbene in strojne stroke — hkrati pa uvažamo licence za najbolj banalne proizvode.

● da je ustavno sodišče Jugoslavije soglasno zavrnilo pobudo, da bi sprožilo postopek o ugotavljanju zakonitosti in ustavnosti odloka o depozitu.

● da so se osebni dohodki od januarja do konca septembra letos absolutno povečali v Jugoslaviji za 30,9%: v BIH — 35,5%, Makedoniji — 33,7%, Črni gori — 33%, ožji Srbiji — 31,5%, Vojvodini — 30,5%, na Hrvaškem — 30,2%, v Sloveniji 26,6% in na Kosovu za 26,2%.

● da so izgube jugoslovanskega gospodarstva v primerjavi s tistimi iz prvih devetih mesecev lanskega leta višje za 40%: v Sloveniji za 146%, Makedoniji 144%, Črni gori 132%, v ožji Srbiji in na Kosovu za 84%, v BIH za 24,8%, v Vojvodini 6,3% in na Hrvaškem za 3%.

Ali več...
..., da je dne 22.12.1982 KPO Zlatarna Celje sprejel sklep, da se podelijo novoletna darila predsednici ZIS tov. Planinc, predsedniku IS Slovenije tov. Janezu Zemljariču in podpredsedniku ZIS tov. Draganu v breme sklada reklame DO Zlatarne Celje. Hkrati pa se KPO Zlatarna Celje pri istih organih zavzema za povečanje cen zlatemu nakitu za 26%.

Splošni tečaj malih oglasov

IV

V zadnjem poglavju tega tečaja o malih oglasih je bila nekje zapisana (nič hudega sluteč) tudi besedica »administrativno« in prav vsled nje in vprav njenega pomena, zdi se, je (zaradi prepovedi razširjanja št. 11/12) izpadlo tudi prvotno zamišljeno nadaljevanje IV, katerega vsebina je bila strogo aktualistična. Tako spošтовano bralstvo pač nikoli ne bo izvedelo, kako in na kakšen način so konec 30 let našega stoletja — v tem kritičnem času — voščili novo leto bralcem takratnega Jutra trgovci, manufakturni, obrtniki z Bleda, Javornika, Jesenic in iz Radovljice.
Zato pa hočemo zdaj pokazati, kako so se znotraj malih oglasov umeščale in umestile institucije in ideološki aparati države v prejšnjem stoletju. V ta namen smo si izbrali dva dokaj zgovorna mala oglasa, ki to pravzaprav nista: gre za nasledka tistih oglasov, ki so v prejšnjem stoletju v navideznem brezvladju in odsotnosti hierarhizacije in tipizacije znotraj oglaševanja (sinhrono gledano) v takratnih časnikih pravzaprav prevladovali in so bili milo rečeno mutanti, vsekakor pa plod promiskuitete pravih malih oglasov, reklam in kataloških oglasov.

Prvi oglas sega v leto 1883 in je bil objavljen v Novicah: »Salicilni zobni prašek, splošno priljubljen, vpliva zelo oživljuje in napravi zobe blesteče bele, a 30 kr.«

Opisu itma (zobnega praška), ki sicer že zavzame prizadeto ubeseditveno stališče, sledi brez sleherne vpeljave izjava (fiktivnega) zadovoljnega kupca:

»Vaše blagorodje (!) Mnogo let uporabljam Vašo solicilno ustno vodo in solicilni zobni prašek z izvršnim uspehom in priporočiti ga moram vsakemu najtopleje (.) Pošljite zopet od vsakega tri steklenice (.) S spoštovanjem (.) Anton Slama, župnik«

Temu (fiktivnemu) pismu sledi pripis:

»Vsa navedena sredstva ima vedno frišne v zalogi in jih razpošilja proti poštenu povzetju Lekarna pri »Samorogu« v Ljubljani (.) Mestni trg št. 4« (Razrez in diakritična znamenja v oklepajih so avtorski).

Kaj kaže, cesar ne skriva, citirani oglas, ki smo ga, zavedajoč se s tem potujitvenega efekta, razrezali in z nekaterimi zaznamki opremili že znotraj besedila samega? Povsem jasno in docela nedvoumno sili v ospredje narava in namen že poudarjenega in omenjenega (fiktivnega) pisma z vsemi svojimi logičnimi konsekvencami. Poenostavljena (in tako razkrinkana) izjava kupca—zadovoljneža bi se po vsej verjetnosti lahko glasila: »Če ste Slovenec in obenem katolik, potem je neobhodno, da uporabljate izdelke lekarne Pri Samorogu (!), saj sam, ki vse to tudi sem (Slama, župnik), z izvršnim uspehom natanko tako tudi ravnam.«

Duhovno—zgodovinsko podnebje tedanjega časa (če to tako poimenujemo) je terjalo tudi od ponudnikov in potrošnikov odločno zavest o pripadnosti narodu in veri. Ideološki aparat države religija pa se umešča šele na drugo mesto, takoj za nacionalno idejo, in to kaže na že upadajočo vlogo sicer vladajoče ideologije. Nič več »za vero, dom, cesarja«, kot se je sicer še vedno pompozno oznanjevalo, temveč je dom, očetnjava postavljena na čelo te sicer neločljive triade. Cesar pa je že kar sramežljivo skrit v nepremični podobi na eni od strani tridesetih kron. Tisto, kar ni razvidno že pri prvem griljavju, je vsekakor skrito v instanci lastnega imena, imena vobče.

Najprej priimek Slama: povsem očitno je, da je nosilec tega imena Slovenec; manj očitna pa je rahlo pejorativna oznaka tega Slovenca. Ne imenuje se Hrast ali Burja, ampak prav Slama. Obče

ime slama pomeni nekaj manj vrednega, gnetljivega pa tudi vnetljivega, neobstoječega. Konotativna raba te besede v konstelaciji z osebkom pa sproža povsem opravičene pomisleke o pameti tega matičnega simbola in je tako v neposredni bližini kentavra, tega pol—človeka pol—konja, simbola razvratu, pohote in poltenosti, le da je samorog, nasledek srednjega veka, simbol plemenične vznesenosti. Kakorkoli že, sangvinični župnik Slama je, verjetno ne po svoji krivdi, temveč po želji oglaševalca, ki je ostal anonim, povsem brezsravno stopil v konkordat s pogansko mitologijo in to s tisto, ki ni zakrivala svojega erotičnega porekla.

V obeh primerih (slama, samorog) pa prehod iz občega v lastno ime samo še povečuje in utrjuje prvotni pomen; lastno ime je le institucionalizacija občega imena.

Drugi oglas, ki ga hočemo navesti, je prav tako objavljen v Novicah in to, zdaj že močno sumljivo, leta 1883:

»Marija Pomagaj — želodečne kapljice (.) Gabriel Piccoli (.) lekar pri angelji (.) dunajska cesta (.)«

Tema naslovoma sledi popis kakih dvajsetih ekstraktov tega čudodelnega zvarka z najbolj čudnimi kombinacijami učinkovanja.

(—) če se noge potijo, za elepsijo in za želodečne krče (.)«

Vseh kombinacij nimamo namena navajati, saj je že iz navedene, ki je resda ekstremna, razvidno, da so skrajno nepredvidljive in v tej nepričakovaniosti že kar smešne. Na koncu sledi pojasnilo:

»Napravljeno iz najboljših zelišč (.) katera mnoga rastejo v okolici znane romarske cerkve Matere Božje na Brezji na Gorenjskem — ima čudovito moč vsebi.« (Zopet si pridržujemo pravico do horizontalnega in vertikalnega razreza, izpusta teksta in diakritičnih znamenj v oklepajih).

Tako kot v prejšnjem oglasu so tudi v temu prisotne vse tri komponente: vera, dom in cesar; toda

več kot očitna je inflacija vseh treh. Cesar jeva podoba je iznakaženo ponižana do Dunajske ceste, ki je samo ena izmed mnogih nič kaj čistih ljubljanskih cest prejšnjega stoletja (spomnimo se dejstva, da je bila kočija takrat edino prevozno sredstvo in ceste so morale biti vsled tega polne konjskih fig). Nacionalne ideje tako rekoč sploh ni, saj je glavni akter Gabriel Piccoli Neslovenec in Gorenjsko (dom, očetnjavo) izkorišča, s tem da bi naše ljube rojake še bolj izkoristil in prevaral s šarlatanskim zvarkom. Kaj pa religija? Na prvi pogled je njeno mesto kar zavideljivo. Mitično/pogansko ime lekarne je kaj krepostno zamenjano s pravim krščanskim »Pri Angelji«. Toda že ob navedbi ekstrakta (Marija Pomagaj — želodečne kapljice) je jasno, da je celo religija vpotegnjena v kolese potrošništva in kot taka služi, tako kot v prvem oglasu, nameram trga. Po opisu narave zvarka podvomimo v verodostojnost stvari same (kako bi moglo nekaj tako svetega, kot so kapljice Marija Pomagaj, služiti nečemu tako posnememu, kot so želodečni krči, ali delovati zoper n — tako vulgarnega, kot je potenje nog) celc največji omahljivci. Pravzaprav bi morali zatrditi da se ta dvom poraja danes, torej v strpnješi državi, kot je bila tista ob koncu devetnajstega stoletja, ko se je klerikalizem (torej prepovedano krščanstvo, kariakatura le—tega) dialektično spreverčal v svojo negativiteto. Koliko pa je današnja družba strpnješa od tiste v prejšnjem stoletju na polju oglaševanja, prepučamo na premislek vam, dragi tečajniki, samim. Za začetek premislite o vseh tistih silnicah, ki so kreativno posegle v oblikovanje vsaj dveh reklam: tiste o »banki prijaznih ljudi« in tiste, kjer »pijem čaj in pomagam Križaju«, saj se je vsaj ena izmed obeh umestila celo v Književne liste, ki meni samemu že itak niso bili prav posebno pri srcu. Odgovore pošljite na uredništvo časopisa z že znanimi gesli.

Mihael T. Bregant Poljšica pri Bledu

NEOGLASI

»Čao pičke« NE IŠČEJO VEČ KITARISTA.
O le ne iščejo, vedno že najdejo.

Prodaj svojo dušo (ker sem ženska, tudi telo) za vsak dovolj angažiran argument, ki bo pripomogel k naši zmagi v borbi za čim večjo konkurencu v organiziranju študijskih smeri med posameznimi fakultetami. Vsak argument zagotavlja prijetno preživetje krize staranja. ŠIFRA: le ena pot je — mi ALI oni!

V teh težkih časih, ko so konsignacijske trgovine prazne, sem si močno zaželel kompletnega HI—FI stolpca (PIONNER ali TECHNICS), moči 2x 50 W (lahko tudi več). Kardeljeva pl. 14, soba 105. V večernih urah.

Izgubili so se študenti. Ne en sam, temveč VSI, kajti v teh hudih kriznih časih se nikomur od pomembnih mož naše družbe ne zdi potrebno, da bi jih poiskal in vprašal za njihovo mnenje ali pa se skušal pogovoriti s njimi. Tovariš Franci Š. gre rajši na pogovore s kadeti miličniške šole, na primer. Dragi pomembni možje: čimprej storite še ne storjeno, da se ti izgubljeni študentje ne bodo znašli na takem mestu, kjer jih bodo našli za to pooblaščeni organi, NA CESTI NAMREČ. Če pa si dragi pomembni možje naše družbe želite, da najdejo študente na cesti za to pooblaščeni organi, pa kar nadaljujte s svojim neiskanjem študentov.

Dober teden bo tega, kar je izginil iz prostora uredništva Tribune oziroma bližnje okolice

modri patentni svinčnik na »mince« debeline 0,5 mm z radirko na vrhu. Svinčnik mi je drag spomin na izlete v tujino in še zelo uporaben je. Pošteni najditelj, ki ga je stisnila slaba vest, naj ga čimprej prinese na uredništvo Tribune. Obeta se mu primerna nagrada.

Silvestrsko noč želim pričakovati v družbi s sardistko, po možnosti iz Maribora. Sifra: jaz, ti in država.

Zelo rado me zebe v noge. Iščem osebo, ki bi mi v novem letu fafala prste na nogi. Gorazd.

Gnile duše še vedno iščejo pevca. Informacije dobite pri Srečkotu, IV. blok, 107, Stud. naselje

Višnja gora za dresuro policijskih psov »Podlatica« organizira začetne tečaje za manipulacijo z državnimi aparati. Učni program vsebuje: razne borilne veščine, falsifikacija potnega lista, zaščita pred solznim plinom in pendreki, odkrivanje špijunov, kako zapeljivati vodilne delavce državnih institucij in še mnogo koristnega. Kandidati naj se na novoletno moč zgledajo pred skupščino SRS. Šifra: ilegala na pohodu.

Oglasi oddelek časopisa Tribuna želi cenjenim bralcem novo leto pod parolo TRDA ROKA.
Romana S.hwutke

o preoblečenih ustoličenjih.

Tu poslušamo revolucionarno zamenjavo, temeljno zmedo, iz katere se bo nenadoma pojavila nova resnica, ki se bo, še preden si bo pri juristih skrbeli glavne maksime za zakonitev, izražala v sloganih. Zgodilo se bo nekaj osvobajajočega in tizirajočega. Kako so te skupine profesorjev in študentov, ki so bile včeraj tako voljne, pristopile k odklonitvi? Kakšni odklonitvi? Lahko se na dolgo komentira na račun epizod institucionalno nastane, sijajen sunek stvari v industrialističnem svetu. Drugi znajo na kratko opraviti z vprašanji brez odgovora, brez očitne vročice ne raziskati te doktrine graje v njeni patristiki. Celo za materije, za ljubimce psihologije je to slastno migovanje na psihodramo, zahvaljujoč se temu, da je vrlina manipulatorjev končno vse razrešila. Varanost nad končnimi rešitvami obnavlja pred našimi očmi armaturo verovanj; univerzum strahu se modernizira.

Toda zelo redki bodo iskali obnovitev poti neke spertize. Ne zadostuje pozivati se na mitologije svetov, na izčrpavajočo revolto do skopiteljev. Nekaj v tej literaturi spominja na koščke poguma Le Bona, pri katerem je hotel Freud pokazati radikalno nezadostnost. Za začetnike se bo oba skratka sporazumeti o razrešitvi najpomembnejših dejstev; vendar izpuščenih, kot bi bila avtocenzurirana, le-teh ki tako rečeno prispevajo najglobljo historičnost. Tu je pravilo, ki se je treba slediti, da bi poskusili zgrabiti neko stvar v kriptografiji neposrednega: neprekiniti najbolj bistvenih vezi, ki priklenjajo revolucijo na institucijo, po kateri se ji pravi nepreklicna. V tem samesnem bivajočem mehanskem kolesju predam nekaj kratkih opazk, ne da bi jih privzeli ali jih opustili, temveč da bi se približali ostanku, ki hočem vsemu temu, kar se je izjavljalo ob priložnostno razpadli liturgiji maja — junija 1968.

Zelja države. Kdo bo hotel izbrisati, podobne bivalence ki so jih prisleparili mnogi dogmatiki. Če bi bilo treba voditi računa o improvizaciji najbolj elementarnih prevedb Kapitala institucij in postopkov, zahvaljujoč se tistim, ki so v Franciji odkrili ali ponovno odkrili vodstva podreditve manjše, takorečeno kot je pozornost doprinešena ekologiji moči nedopustna v naših družbah in popolnoma dobra, da povrne razumljive v skladu našimi koncepti, manj razvite, ki jih je treba mišljeno, dobre divjake od vekomaj. Ekonomska in politična zgodovina, ki je takorekoč juridična, uvede nasprotno psihoanalitika v neke važne resnice prav kot etno-psihologija, če se zna opazujoči razprožiti agresije, lahko radikalno spremeni dialektiko dominacije, ki se primeri »črnemu«, da pade v roči »belega«. Brez institucionalne zgodovine je nemogoče razumeti v tej deželi meščansko vojno, ki so jo tradicionalno, izterjali z legalizmom obsesni kleriki, sicer pa ustrezno različnim stilom, katerih karakteristike utekajo nepoučenim. Univerza v Franciji, opirajoča se na posvetno teologijo, ni nič drugega kot drugi obraz Države, ta čudoviti simbol, iz katerega sem nekaterim študentom predlagal zagonetko po nekem pedagoškem tekstu: »Država, to je sovražnik, ki ga ljubimo«. Ni bilo primerno, preden načenjamo igro velikih sibilskih besed, pri katerih izgubi analitik slušč, če se odtegne pričakovanju še preden zaključiti, odpreti historiogenezo, ki jo razglašam in brez katere je neprevidno približevati se temu tekstu, na katerega so tako slabo opozorili (Freud nam je pri njem pokazal določene pasti), terenu razmerij med množično psihologijo in analizo (4).

Predmet znanosti. Srečanje razlagalca in razlaga, sprijetelje, uravnavamo po tistem, kar reče to, kar je rečeno. Ta tema je še vedno temeljna domnina znanosti in učenjaka, pripovedi pripovedujočega. Razen napad programov je namenjen istočasno vsakemu, ki poučuje, le-temu ki izveduje vero. Red so potolkli vsi tisti, ki so se veliko zaradi nujnosti po opravičevanju, zavzeli proti manjji izpopolnjevanja, zaradi Taina Renana, Cournota ali Prudona. Vsakršna svoboda se moti, ko sprejme transakcijo kvietistov delovalci programov niso nikoli v skladu z njimi. Pri tem gre dejansko za eno od glavnih vprašanj: zatreti iznajditelja. Nič ne niza vlade klerikov bolj primerno kot to podaljševanje pretrga o prepovedih, ki se manifestira v tolikih strupih. Da bi se sprejel opravičen razdor potrebuje ta družba koncile in zborovanja perov. V njej dopusten način oporekanja, ki prehaja skoraj na samega revolucionarnega načina. Nič ne bi oporekalo, če bi se Surrealizem danes podvrgel zakonu, zakonu Kulture. V tem stalnem boju za vero (de propaganda fide), je Sorbonna prav tako vedno vnesla nasprotne simbole; naslavljanje na teološko pravico pod gasilskim l'Ancien Regime. Mesto laičnih bogov, hočem reči pozitivističnih, v radikalno-socialističnem obdobju je bilo XX. stoletju dogo časa čuvar anti-dogem pred Pantheon des Legister. (5) Nova sociologija se pranaša z delom, ki ga prinaša iz te tradicije, če namim po vnemi mnogih, da bi imeli v svojih spisih vsaj srbko refleksijo o ponotranjanju zgodovine, in kar se stalno izražamo s formuliranimi tezami, nam iz tega potegnili kratek, za mene strašen predlog, da neka študija univerzitetne institucije odpravi mnogo o cenzuri in o tistem, kar gre cenzurirati.

Klerikova lastnina. Pobirokratenje učiteljskega čehora — velik političen projekt Napoleonovega konzulata, ki je hotel zavojevati državo vladinih konzulov« bi pritegnil več domnev s strani tistih, ki prizadevajo razumeti stereotip atitut, če bi bila pristal na interpretiranje institucionalnih revolucij. Dejstvo, da se je Univerza v Franciji, v smislu tradicij, ki so drugod še dalje živele v 19. stoletju v skladu z nekdanjimi zakoni, sesula z beneficalnim režimom, ki so odpravile reforma-

torske konstituante iz leta 89. Tako se je pretrgala očitna zveza med funkcijo in kanonično institucijo, ki je tako značilno ohranjena v sodobni Angliji. Za nas je bila tradicija taka, da je bila od trgoveškega združenja in magistrature francoskega obrreda, varujoča to preziranje denarja, ki ga je znal srednjeveški duhovnik nadvladati s kompleksno igro sistema cerkvene lastnine (delež Pravice dobrin, imenovana beneficalna Pravica) in s kanoničnimi prepovedmi (neomadeževati se z žensko, s krvjo, z denarjem). Dandanes, kjer se zdi perverzija davne odredbe blizu svoje dovršitve, referenca na te nespravljljive gotovosti, v katere se zapirajo tisti iz Minoritskih redov (zlasti v srednjem šolstvu) prinaša recizije pomembnosti za označevanje nekrivde, ki se je včasih polasčajo revolucionarji, krepsti odtegovanja, preziranje denarja, na katerega je ponosna neka cela družba glede na znanje. Če bi se bilo možno obnoviti s prastarimi spori, katerih prenašalci smo še vedno, bi našel psihoanalitik v svojih komentarjih več raznoterosti; tako bi se naučil bolje poslušati.

2. Problem ustvarjanja zgodovine

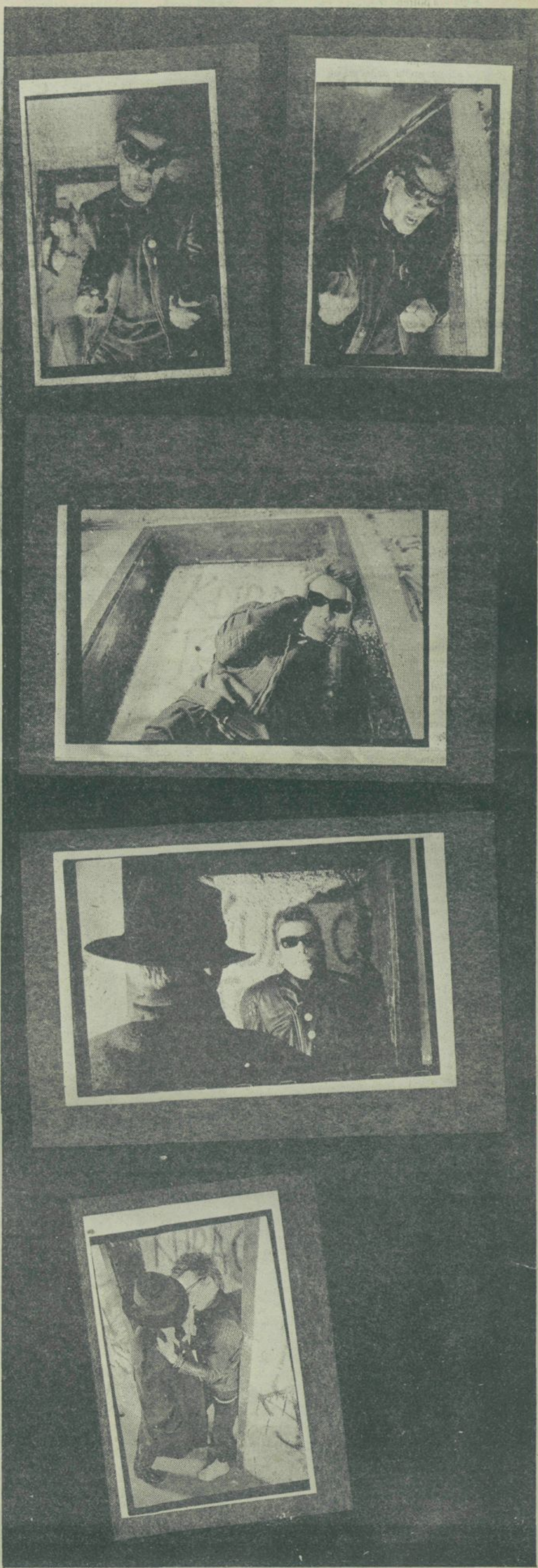
Vračam se torej k psihoanalitiku. Opustitev zgodovinskega vprašanja, ker le-to povzroča odklonitev, podaja krhko, če ne sumljivo, svojo rekonstrukcijo kodov in znakov, iz katerih neizogibko poteka situacija analize, tu je všteta tudi ta, na katero se navezuje relacija zdravljenja, kar se tiče projekcije v sociologijo, je razvidnost še vedno razločna: domneva brez temeljnega vprašanja institucionalnosti komunikacij, ničemur v korist nakopiči spremembe spomina. Ta defenzivni proces, ki vodi v dogmatiziranje, v racionaliziranje, ne da bi imeli v tej naivni zadevi dober razlog pravnik, je na nesrečo dosti splošen. Nevarnost se pri tem še poveča z dejstvom, da je zgodovinarjeva erudicija zelo nekoristno kapitalizirana, se izogiba indoskretnostim; neki val psihogizma, ki ga vzdržujejo otroče vulgarizacije, vzdržuje iluzijo nekega odnosa med mentalnim in historičnim na nivoju nacionalnih skupin, tako kot jih predstavljajo izvedenci akademskega znanja, ki so v svojih pripovedih strogo nadzorovani, in kakor afriški čarovniki, odgovorni za točen prenos nekega preteklega pomnjenja, v skladu s pravilom in simbolom. Kjer gre za praznovanje, ni dovoljeno izreči vsega.

Univerzitetna institucija je bila tipičen primer. Dolgo časa je bila orientirana k apologetiki (napada ali obrambe monopola Države), še bolj resno pa k ekonomiji (prepoznavanje kriterijev donosa), k študijam, iz katerih je delala objekt, vtiščujoč jim resnične konture, obračala pogled od bistvenih realitet. Tako so cerkveni temelji sistema, prepletanje zamenjav po vsakem sekularizacijskem gibanju, slabotna inačica statuta, ki si ga lasti tisti, ki ve; toliko domnevnih elementov sestavlja primež poti, od katerih resnično vsaka zagotavlja, da se bo odtegnila na prvi poziv. Mnogoštevilni psihoanalitiki, če spregledajo vrline te cenzure, si nadevajo maske. Od tod ne morejo uteči, če njihove ustvaritve bivajo izločeno, v pogledu pravil igre dejanskega vedenja, v deželi, kjer institucionalne posameznosti tako naravnost izhajajo iz administrativnih in pontifikalnih tradicij, katerih poznavanje je dobro obvarovano pred barbari. Treba je samo opazovati aktualen sunek, ki sili k združitvi psihoanalize, večšine in prakse, ki je bila tako dolgo obsojena v nekem univerzitetnem redu, da bi se zavzele kapacitete obnove in obvladovanja doktrinarnega duha, naravnane za francoski narod, kateremu dominira centralizirana Država, nosilka ugank, čuvar Morale, Veliki Pedagog, pri katerem se je moč učiti dobro misliti. Vsaka znanost v Franciji se končuje z uradnimi definicijami, ki so vnešene v programe ljudskega Prava.

Zatorej se je problem postavitve poti za pristop k zgodovinski snovi položil v refleksijo tistih, ki opazijo postopke pozabljenega na skali neke družbe, njene ugank pa je izkoristil pacient. Navdušenje nad občutenjem, kot da bi bila prisotna oblikovanja pretekle institucionalnosti, ki obogati in preobrazi naše pritiske k tem velikim pasazam dogodkov, tvori del Majevitike. Z odzivom avtomatov, so nekateri zanemarili to simbolično potovanje na periferijo Psihoanalize. Nekaj seminarjev, kjer je mnogo lenuhov, vse takoj najprej razumelo, mi je oznanilo odvajalen obseg teh študij, od katerih se, zaradi psihoanalitika in učenja svoje lastne kazuistike, ne nameravam ločiti.

OPOMBE

- (1) Neko čtivo, ki ga priporočam skeptikom: Kant, *le Conflit des Facultes en trois sections* (1798), franc. prev. Gibelin. 1935.
- (2) Tu navajam radikalna razhajanja med mladimi nemškimi revolucionarji in francoskimi, ki sem jih, vsakega zase, srečal v letu 1968. V Frankfurtu sem poslušal hegeljance najvišje stopnje; v Parizu pa sem najprej prejel diskutabilna pričevanja, komentarje komentatorjev, neko vrsto kompilacije. Imamo za malo verjetno, sicer ob izravnavi taktik, odpravo nacionalnih postopkov v prihodnjih revolucionarnih gibanjih Zahodne Evrope.
- (3) Očitno je, po mojih računih cerkvena Ideja ključ, s katerim se zgrabi strogost vezanosti simboličnega in institucionalnega v tej družbi, ki se ji reče francoska.
- (4) Vsakdo bo spoznal pomembnost postopka, ki ga je začel Freud pri Le Bon-u, v *Massenpsychologie und Ich-Analyse*.
- (5) Dobro poučen bralec pozna poteke tega Prepira Slike. Zelo star spor med pravno fakulteto in filološko, je s sojnimi političnimi implikacijami, pa tudi epistemološkimi in končno psihološkimi, dolgo prispeval k našim veriskim bojem.

PESMI, GLUVIČ

ČLOVEK ZA VSAKDANJO UPORABO

Transparent ti je padel iz rok, nisi opazil, kdo je prvi zaploskal, zmeden si, o! Pozabil si besedilo, smehljaš se, ker te nihče ni dotaknil s policijsko palico. Zdi se ti, da si storil prav, ko ti je transparent padel iz rok. Usal si se, usal si se.

Tvoja misel je za kozlanje. Tvoje sanje narekuje dnevna politika.

Prignali so te, da bi izkazal voljo delavskega razreda. Prignali so te, ker si eden od tistih, ki razume, ki ne razume,

ki ne razume, ni važno, ki ne razume, ni važno, ker ne znaš brati parol s transparentov, ki ti padajo iz rok.

Tvoje roke so čudovite, dvigneš jih in se ozreš, če si storil prav. Tvoja misel se menja z dnevno politiko, nasilno, boleče, citiraš Ustavo, Zakon o združenem delu, ker si eden od tistih, ki razume, ki ne razume,

ki ne razume, ni važno, ker ne poznaš svojih rok, ker te ničesar ne moti, ker telovadiš, ker si krepiš duh, ker nočeš, da bi bil v prvih vrstah, ker nima smisla, ker ne razumeš, ker ne razumeš, ker ne razumeš, ker razumeš, ker si dnevni politik za vsakdanjo uporabo, ker so ti ukazali, da moraš biti predstavnik delavskega razreda, ker to še nisi bil in je treba poizkusiti

NASILNA LJUBEZEN

Poljubi državni aparat v čelo, a vedi, da te bo nategnil, zato stisni rit, fant, še je čas.

Če si želiš najvišjih državnih časti, odpri usta in pazi, kako se boš vedel.

V tvojem srcu je družba, v tvojem srcu je družba, zajebi državne podobe! Ne zabavaj se z usodo. Naj te ne zavede uspeh, ki je odvisen od zaledja posameznikov. Posilili te bodo, zapustili te bodo, izkrvavel boš.

Kri bo tekla zastoj. Ne prodajaj se državnemu aparatu za poljub. Se je čas, da se izogneš prostituciji, stisni rit! Odvzeli ti bodo ljubezen.

ZBOGOM, FANT, ZBOGOM

Nihče ni kriv za tvoje poraze, fant, zgnil boš v svoji intimi, zbogom.

Ne poj hvalospevov lastni samoti, ne sklicuj se na zgodovino, ničesar ti ni storila, zbogom. Tvoj izgubljeni boj bo le metafora.

Pričakuješ svetovne vojne, pričakuješ gibanje, v katerem boš zmagovalc. Ne zavedaš se, kako starokopitno je življenje. Ničesar mu ne moreš dokazati.

Ničesar. Zbogom. Želiš si, da bi živel drugače. Zbogom. Ne jebem tvojih kompleksov, nikoli ne boš stopil na ulico in zavpil.

Nikoli ne boš zavpil mimoidočim! Priključil se jim boš, razorožili te bodo, odvzeli ti bodo besedo,

a hotel bi živeti drugače. Zbogom. Ne sprejemam nikakršnega opravičila. Zbogom, nikoli se ne bova srečala.

MALOMEŠČANSKI KROG

Prijetno se počutim v malomeščanskem krogu. Oh! V malomeščanskem. Debel sem, mehurčki me nosijo v veselje. Poljubljam malomeščanke, one so srečne, srečen sem jaz, srečni smo vsi! Zleteli bomo v zrak! Oh! Spijmo do dna, malomeščani! Spijmo! Vsaj enkrat naj se razpoči naš krog. Vsaj enkrat! Oh! Letimo v zrak. Pijani smo, naše oči so skrokane. Naše oči! Zajebrani smo, zajebrali smo se! Pravzaprav, govorimo o nesrečnih okoliščinah. Mi! Malomeščani! Stojimo v vrsti in pričakujemo želje, naše želje! Oh! Filistri so nam napovedali vojno, dva revolucionarna tabora se pripravljata na boj! Oh!

PESMI

KONCILJA

SAMOUPRAVNA SKLEROZA SKLEROSIS SIMPLEX

Šefi sam odločajo, določajo, odločajo... jasno v zakonu je zapisano je delavskega razreda oblast in samoupravljanje, v praksi videt je odločanja, ker njih skleroza samoupravljanja samoupravljanje ostaja v zakonu napredne misli na papirju borokratov samoupravljanje skleroza... ker njih sta interesa dva karierizma trend monopolizma je sklerosis simplex birokratov samoupravljanje ker njih interes je odločanje

NI VEČ HEROJEV

Ni več herojev, ostal sam so oportunisti, karieristi... ... zavedni birokrati...

Ni več herojev, ostal so še malomeščanski šminkarji prodani boržuji.

Ni več herojev, borcev za pravice, ostal sam sopedkupljivi pokorni pizdolizci, ni več herojev viteštva, zdaj družba polna je abscesa.

Ni več herojev, na žalost tovariši je tko....

ZAKAJ TAKO?

Lahko vam bit je karierist, oportunist, saj imate dobre veze, položaj, saj v rokah vaših je oblast, ne pozablajte na družbo, last!! zato lahko vam bit je karierist in oportunist

Zakaj tako?
Zakaj tako?

Pod etiketo črno tlačite si kritike še zase se spominjajte NOB tradicije. Prav vaše alienacije so negacije, negacije.

OPRAVIČILO

Vsem naročnikom Tribune

Opravičujemo se vsem naročnikom Tribune,

da zaradi nepredvidene napake v procesu

nastajanja niso dobili številke 9 - 10.

Napako bomo popravili in vam poslali neposlano.

Potrudili se bomo, da se kaj podobnega

v prihodnje ne zgodi.

UREDNIŠTVO

ESAD BABAČIČ —CAR

PESMI

CAREVA REVOLUCIJA

skupaj smo vzklikali, živela borba za obstoj vemo kaj se o takih parolah spoznava skupaj smo se žrtvovali in jaz sem obstal živim, fukam

odlepil sem se od samomorilskih revolucij uspelo mi je ker sem držal fige ko smo peli internacionalo uspelo mi je in zdaj pojem: vstanite v suženjstvo zakleti ki jarem vas tišči.

Na barikadah smo krulili vsi v en glas nekateri laži nekateri resnico od solzilca in dimnih bomb smo jokali trupla pa smo odnašali v svobodo za kiparske modele.

Preživel sem in zdaj se pripravljam da z nekaterimi zelo dobrimi prijatelji začnemo novo revolucijo da se borimo za novo veselje po zmagi.....

LOS ANGELES

Pozdravljeno Sarajevo z vrha olimpa vsi smo se zaljubili v tebe

zdravo mati skrita iza hribov revolucije

zdravo sarajevo, mesto ki te vsi ljubijo

tvoj dolžnik sem ker sedaj te tudi jaz ljubim

vsii smo tvoji dolžniki do LOS ANGELESA

